
JAARVERSLAG 2018

Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland

gevestigd te Grootebroek

S.I.V.O. (49778)

De Aanloop 6

1613 KW Grootebroek

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord	5
2	Jaarverslag.....	7
2.1	Verslag van het College van Bestuur	7
2.1.1	Algemeen	7
2.1.2	Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid	9
2.1.3	Financiële informatie	50
2.1.4	Continuïteitsparagraaf	59
2.2	Verslag van de Raad van Toezicht	66
3	Jaarrekening 2018.....	69
3.1	Balans per 31 december 2018.....	70
3.2	Staat van baten en lasten over 2018.....	73
3.3	Kasstroomoverzicht over 2018.....	75
3.4	Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	77
3.4.1	Algemene toelichting	77
3.4.2	Grondslagen voor waardering van activa en passiva.....	78
3.4.3	Grondslagen voor bepaling van het resultaat.....	80
3.4.4	Immateriële vaste activa	82
3.4.5	Materiële vaste activa.....	83
3.4.6	Financiële vaste activa	84
3.4.7	Vorraden	84
3.4.8	Vorderingen	84
3.4.9	Liquide middelen.....	85
3.4.10	Eigen vermogen	86
3.4.11	Voorzieningen	86
3.4.12	Langlopende schulden	88
3.4.13	Kortlopende schulden	89
3.4.14	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.....	90
3.4.15	Rijksbijdragen.....	92
3.4.16	Overige overheidsbijdragen en subsidies	92
3.4.17	Overige baten.....	92
3.4.18	Personeelslasten	93
3.4.19	Afschrijvingen.....	96

3.4.20	Huisvestingslasten.....	96
3.4.21	Overige lasten	97
3.4.22	Financiële baten en lasten	97
3.4.23	Verbonden partijen.....	97
3.4.24	Gemiddeld aantal werknemers.....	97
3.4.25	Gebeurtenissen na balansdatum	97
3.4.26	Statutaire regeling inzake de winstbestemming	98
3.4.27	Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten.....	98
4	Overige gegevens.....	99
4.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	99
4.2	Ondertekening door bestuurder en toezichthouders	99
4.3	Controleverklaring.....	100

1 VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag over het kalenderjaar 2018. We willen in dit jaarverslag niet alleen de cijfers, maar ook het verhaal achter de cijfers laten zien. In dit verslag leggen wij verantwoording af aan alle belanghebbenden en belangstellenden over wat het Martinuscollege in 2018 heeft gedaan en bereikt. Waar het ons immers om gaat is, dat wij onze leerlingen leren mensen te zijn, die de moed hebben om eigen keuzes te maken. Mooie herinneringen aan de school, goede resultaten, een positief zelfbeeld en goed voorbereid zijn op de volgende stap in hun leven, is wat we onze leerlingen willen meegeven.

Er is hard gewerkt om de motivatie van leerlingen voor het schoolwerk te vergroten. Autonomie, keuzevrijheid en plezier of welbevinden spelen daarbij een grote rol. Dat is door ons vertaald in drie speerpunten: resultaten, maatwerk en ondersteuning van positief gedrag.

2018 was een jaar waarin vraaggestuurd maatwerk een extra grote rol speelde. Leerlingen konden één of meer vakken op en hoger niveau volgen, extra vakken volgen, vakken versneld afronden en vakken buiten het reguliere aanbod om volgen. De keuze lag bij de leerlingen. De belangstelling daarvoor was groot! Dat heeft veel leerlingen een extra dimensie in hun schoolloopbaan gegeven. Het heeft ons ook laten zien dat leerlingen veel zelf kunnen organiseren én dat het mooi is dat we zo'n breed aanbod van opleidingen hebben, zodat niet alleen veel vmbo leerlingen theoretische vakken op een hoger niveau volgen, maar ook havo- en vwo-leerlingen praktische vakken erbij hebben gekozen.

Het Martinuscollege is een brede scholengemeenschap. Geen enkele leerling hoort voor de volle honderd procent in maar één opleiding thuis. Het onderwijs moet aansluiten bij de ontwikkeling en belangstelling van de leerling, en niet andersom. Vraaggestuurd maatwerk helpt leerlingen om hun eigen ontwikkeling door te maken, zicht te laten uitdagen en te vormen.

Een brede scholengemeenschap als het Martinuscollege biedt uitstekende mogelijkheden voor ontplooiing en opstroom. Over de afgelopen drie jaar volgen gemiddeld 15,43% (vorig jaar: 11,64%) van de leerlingen in leerjaar 3 op het Martinuscollege onderwijs dat boven het advies van de basisschool lag. De landelijk norm ligt op -7%.

Het is mooi dat in een land waar categorisering van het voortgezet onderwijs leerlingen kansen ontnemt, een brede scholengemeenschap als het Martinuscollege deze juist wel kan bieden. Een en ander vraagt wel om grote inspanning van onderwijzend en ondersteunend personeel en vraagt om een adequate bekostiging. Wij hopen dat de politiek ons daarbij niet in de steek laat.

Ik wens u veel leesplezier toe. Als u vragen of opmerkingen heeft, dan vernemen wij dat graag van u.

Kees van Bergeijk

Bestuurder/Algemeen directeur

2 JAARVERSLAG

2.1 Verslag van het College van Bestuur

2.1.1 Algemeen

De Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs in Oostelijk West-Friesland (49778) heeft tot doel voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland te bevorderen. Deze doelstelling wordt nagestreefd door het in stand houden van het Martinuscollege (18CV). Zij verzorgt voortgezet onderwijs voor scholieren in de beroepsgerichte leerwegen van het vmbo (incl. extra ondersteuning en leerwerktrajecten), mavo, havo, atheneum en gymnasium.

2.1.1.1 MAATSCHAPPELIJKE OPDRACHT

We willen voor onze (toekomstige) leerlingen een evenwichtig aanbod van onderwijsvoorzieningen in stand houden. Dit aanbod past bij de huidige tijd, doet recht aan verschillen in de samenleving en speelt in op toekomstige ontwikkelingen. De samenleving verandert door ontwikkelingen als verdergaande individualisering, globalisering en informatisering (digitaal burgerschap en connectiviteit via internet en social media).

Martinuscollege wil haar onderwijs laten aansluiten bij haar leerlingen en verandert daarom mee. Het gaat hierbij zowel om een aanpassing van de inhoud van het onderwijs, de (digitale) hulpmiddelen die we gebruiken, als om de manier waarop we met leerlingen omgaan; de pedagogisch-didactische invulling.

2.1.1.2 MISSIE EN AMBITIE

‘Hier begint de toekomst!’ is wellicht de meest bondige samenvatting van onze schoolmissie. Wij willen duurzaam en goed onderwijs verzorgen voor leerlingen uit Grootebroek en omgeving met voor iedere leerling een eigen plek! Onze droom is dat onze leerlingen, als zij de volgende stap in hun schoolloopbaan maken, de moed hebben om zich een volwaardig mens te tonen. Dit betekent dat we tijd willen investeren in onderwijs op maat met optimale doorstroom- en uitstroomkansen voor elke leerling.

Vanuit onze visie en deze schoolmissie hebben wij een ambitie met betrekking tot onderwijs en leren voor de komende jaren geformuleerd. Wij willen dat onze leerlingen:

- zich ontwikkelen tot moedige jonge mensen,
 - die hun talenten ontdekken en ontwikkelen,
 - sociaal vaardig zijn en kunnen samenwerken, en
 - een positief zelfbeeld verwerven;
- een goede voorbereiding krijgen op de volgende stap;
- goede resultaten behalen en
- mooie herinneringen hebben aan hun schooltijd,
 - waarbij zij ervaren dat leren leuk kan zijn.

Wij zijn ons namelijk bewust dat onze jeugd van grote waarde is voor de toekomst van onze samenleving. Wij willen onze inspiratie omzetten in concrete daden en in dienst stellen van het opgroeiend kind. Wij willen daarbij de volgende en onverbrekkelijk met de interconfessionele identiteit van onze school verbonden waarden hanteren: liefde, tijd en aandacht voor de medemens, je verantwoordelijk voelen voor de wereld, bereid zijn steeds opnieuw te beginnen en hoop houden op een zinvolle toekomst. Wij beseffen dat de middelbare schooltijd van groot belang is voor de rest van je leven en dat het uitmaakt hoe wij met kinderen omgaan. Wij houden van het werken met kinderen. Wij beseffen dat kinderen kwetsbaar zijn en willen hen steunen weerbaar te worden. Wij vinden het dan ook geweldig om dit werk te mogen doen.

2.1.1.3 JURIDISCHE STRUCTUUR

De rechtspersoonlijkheid is een stichting. De stichting houdt sinds 2008 het besturen en het toezicht houden gescheiden. Besturen en toezicht houden worden uitgevoerd door de volgende organen:

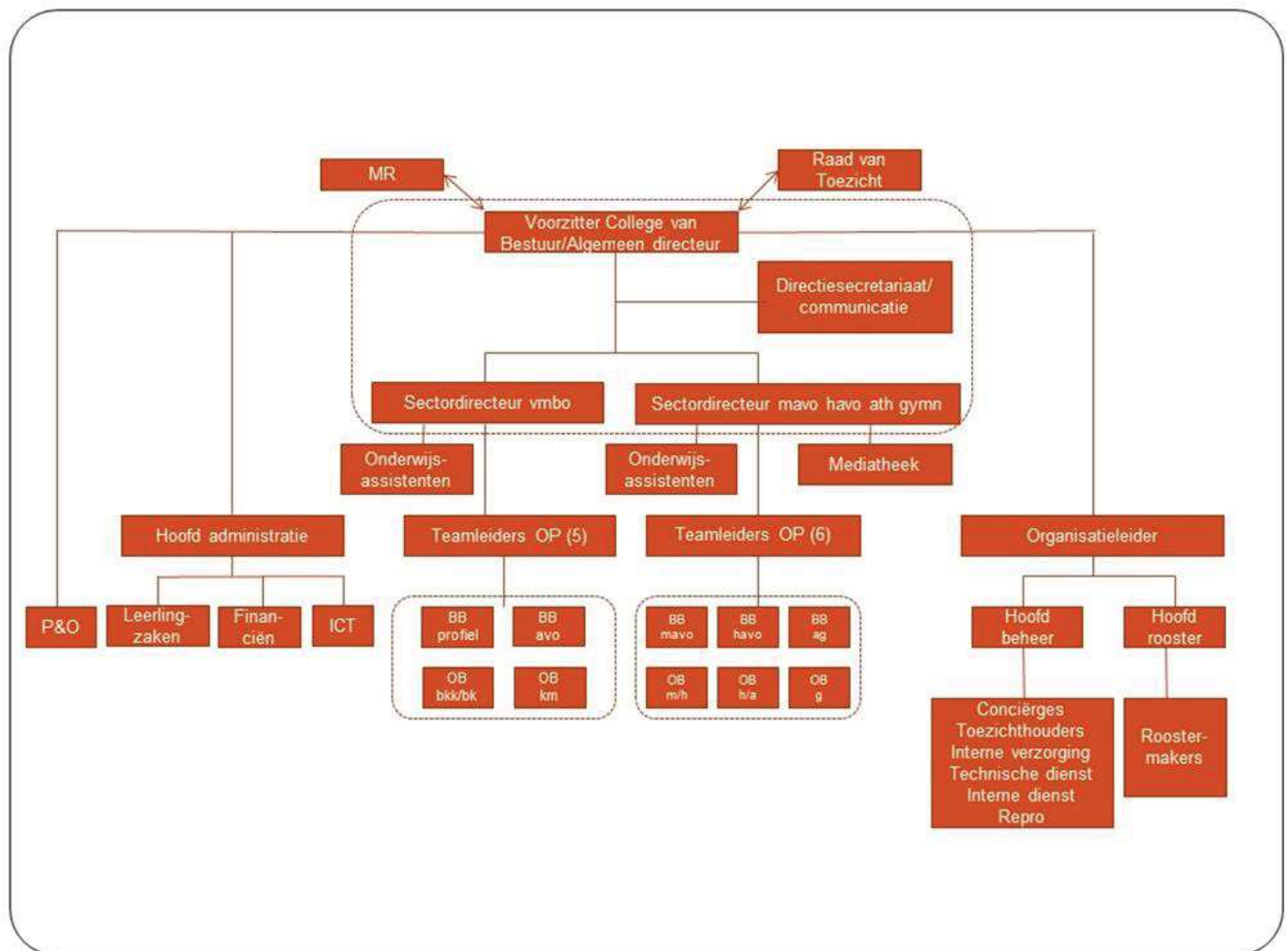
- de Raad van Toezicht en
- het College van Bestuur.

Het College van Bestuur vormt het 'bevoegd gezag' in de zin van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

2.1.1.4 ORGANISATIESTRUCTUUR

Organisatorisch bestaat de scholengemeenschap uit vijf opleidingen: vmbo (met of zonder leerwegondersteuning), mavo, havo, atheneum en gymnasium. De opleidingen bestaan ieder uit twee tot vijf onderwijsteams. De in totaal elf onderwijsteams hebben in het gebouw een eigen plek. De directie van de scholengemeenschap wordt gevormd door de algemeen directeur (tevens voorzitter van het College van Bestuur) en twee sectordirecteuren. De sectordirecteuren geven leiding aan de teamleiders die horen bij één of meerdere onder de sectordirecteur ressorterende opleidingen. De onderwijsteams staan onder leiding van de teamleiders. De onderwijsteams zijn teams van tien tot twintig leraren. Teams zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van onderwijs en begeleiding van leerlingen in de onder- of bovenbouw van een opleiding. Met deze structuur realiseert de school een organisatie-model waarin de verantwoordelijkheden laag in de organisatie gelegd en gedeeld worden.

Naast de onderwijsgebonden teams kent de school twee ondersteunende diensten: de administratieve dienst en de afdeling organisatie. De afdeling organisatie wordt aangestuurd door de organisatieleider. Deze wordt ondersteund door het hoofd beheer en het hoofd rooster en de verzuimcoördinator. Zo wordt voor leerlingen en personeel een goed afgestemde en efficiënte wijze van organiseren beoogd met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken in school. Daarnaast zijn in de afdeling organisatie het roosterbureau, het verzuimbureau de facilitaire dienst en de conciërgedienst ondergebracht. De administratieve dienst omvat de afdelingen financiën, de leerlingzaken, personeel en organisatie en systeembeheer. De leiding van deze dienst is, met uitzondering van personeel en organisatie, in handen van het hoofd administratie.

2.1.2 Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid

2.1.2.1 ALGEMEEN

Onze brede scholengemeenschap heeft vijf opleidingen in huis. Uit hoofde van onze opdracht geven we veel aandacht aan onderwijsresultaten, persoonsvorming, maatschappijgerichtheid en een veilige en uitdagende leeromgeving voor onze leerlingen.

Onze onderwijsresultaten willen we graag op orde hebben. Dit houdt voor ons in dat wij zorgen voor een duurzame onderwijskwaliteit en een goed onderwijsrendement. Wij hechten daarbij aan het subjectieve oordeel van de leerlingen en de ouders over ons onderwijs, en ook aan het 'objectieve' oordeel van de onderwijsinspectie.

We zien graag dat onze leerlingen eigen talenten en interesses ontwikkelen. Elk kind heeft andere talenten en interesses. Zo kunnen leerlingen zelf kiezen waar zij hun talent willen inzetten of ontdekken. In de brugklas (onderbouw) doen leerlingen dat bijvoorbeeld tijdens de marTINUSuren, waarin robotica, codeklas, design, food-lab, podium, sport en techniekatelier modulair wordt aangeboden, en tijdens het volgen van Cambridge Engels.

Sommige leerlingen volgen naast hun middelbare schoolopleiding ook nog een andere opleiding of werken op een andere manier hard aan de ontwikkeling van hun talenten. Ook deze leerlingen krijgen op het Martinuscollege alle ruimte om hun talenten verder te ontwikkelen. Ook als dit betekent dat ze niet alle lessen tijdens de reguliere schooltijden kunnen volgen. Zo zijn er bij ons ieder schooljaar wel leerlingen die bijvoorbeeld bij een profclub voetballen, leerlingen die actief zijn in de theater-/filmwereld, of op hoog niveau schaatsen of atletiek beoefenen. Een toptalentbegeleider helpt de leerlingen hierbij.

Er zijn ook leerlingen die op een andere manier de ruimte krijgen hun talenten in te zetten. Zo zijn er leerlingen die lessen op de universiteit volgen om zo alvast wat studiepunten te halen of daar kennis mee te maken (excellentietraject en/of het Pre-University College), leerlingen die meedoen aan vakwedstrijden en of door middel van stage werkervaring opdoen.

Daarnaast bieden we leerlingbegeleiding op maat, geven we onderwijs dat rekening houdt met verschillen tussen kinderen en proberen we het onderwijs op een aantrekkelijke manier aan te bieden via projecten, vakprofielingen en een optimale elektronische leeromgeving.

Maatschappijgerichtheid heeft voor ons te maken met een brede en maatschappelijke vorming, met het aanleren en verbreden van sociale vaardigheden en met het vertrouwen krijgen in een hoopvolle toekomst.

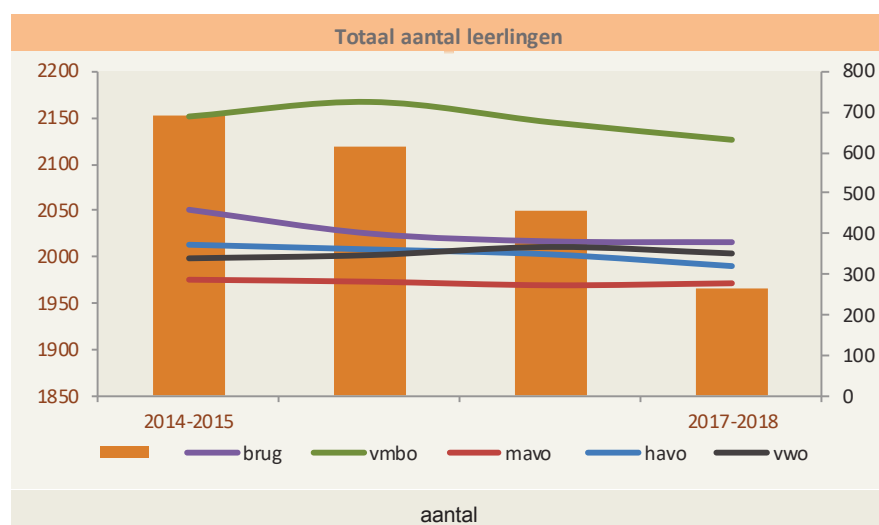
De school hecht aan een goede sfeer en bevordert een goed en veilig werkklimaat. Rechten en plichten zijn duidelijk geformuleerd. Goede begeleiding levert een wezenlijke bijdrage tot het welbevinden en het succes van leerlingen, vooral tegen de achtergrond van een toenemende vraag van leerlingen naar ondersteuning en een toenemende afstemmingsproblematiek waar het gaat om de verschillende niveaus van ondersteuning.

2.1.2.2 ONDERWIJSPRESTATIES

HET AANTAL LEERLINGEN DAALT

Een schoolorganisatie ontvangt geld (bekostiging) op basis van het aantal leerlingen dat op 1 oktober op de school is ingeschreven. Dit is de reden dat het leerlingaantal per opleiding van grote invloed is op de organisatie, de (economische) bedrijfsvoering en de diversiteit van het door ons aangeboden onderwijs. In figuur 1 is de ontwikkeling van het leerlingenaantal (incl. vavo-leerlingen) over de laatste vier schooljaren weergegeven. De basispopulatie van het aantal leerlingen in groep 8 zal de komende jaren verder afnemen. Ook in dit schooljaar zien we het aantal leerlingen verder afnemen van 1.968 in schooljaar 2017-2018 naar 1.934 leerlingen in schooljaar 2018-2019.

Onderwijsrendement is boven de norm

Vanaf 1 oktober 2015 heeft de Inspectie van het Onderwijs haar systematiek met betrekking tot het berekenen van het onderwijsrendement aangepast. Er wordt nu niet meer naar één jaar gekeken, maar naar het rendement over drie jaar (schooljaren). De vier indicatoren die de Inspectie van het Onderwijs hiervoor hanteert zijn: 'onderwijspositie t.o.v. advies po', 'onderbouwsnelheid', 'bovenbouwsucces' en 'examencijfers'. In 2019 ("verslagjaar 2018") zijn de gemiddelde onderwijsresultaten van de schooljaren 2015-2016 t/m 2017/2018 gepubliceerd. Het onderwijsrendement van het Martinuscollege was in het verslagjaar 2018 voor alle opleidingen boven de norm.

Onderwijspositie t.o.v. advies po is boven de norm

Met deze indicator wordt bekeken hoe de onderwijspositie van leerlingen in het derde leerjaar zich verhoudt tot het advies voor het te volgen onderwijs in het VO dat door de basisschool is gegeven. Concreet betekent dit dat over de afgelopen drie jaar gemiddeld 15,43% (vorig jaar: 11,64%) van de leerlingen in leerjaar 3 op het Martinuscollege onderwijs volgden dat boven het advies van de basisschool lag. De landelijk norm ligt op -7%. Het Martinuscollege zit hier dus maar liefst 22,43% boven.

Onderbouwsnelheid is boven de norm

Van iedere leerling wordt per schooljaar bepaald of de leerling overgaat of blijft zitten in de eerste twee leerjaren. Dit is bepaald door het leerjaar waarin de leerling in het betreffende schooljaar onderwijs heeft gevolgd te vergelijken met het leerjaar in het daarop volgende schooljaar. Voor deze indicator wordt vervolgens één percentage over beide leerjaren bepaald. Het 3-jaarsgemiddelde van het Martinuscollege is 97,98% (vorig jaar: 98,11%) en ligt boven de landelijke norm van 95,45%.

Bovenbouwsucces is boven de norm

Voor deze indicator wordt van iedere leerling bepaald of hij/zij het betreffende leerjaar in de bovenbouw – dus vanaf leerjaar 3 – al dan niet succesvol afrondt. Op hoofdlijnen is een succesvolle afronding slagen voor het examen, overgaan naar een volgend leerjaar van dezelfde onderwijssoort en opstromen naar een hogere onderwijssoort in hetzelfde of een hoger leerjaar. De indicator drukt het percentage leerlingen in de bovenbouw uit dat het schooljaar succesvol afrondt. Bij alle opleidingen scoort het Martinuscollege boven de norm. Bij de sectoren mavo (+8,4%), havo (+9,3%) en vwo (+7,8%) liggen deze verschillen zelfs zeer ruim boven de norm. In onderstaande tabel staan de percentages per opleiding (gemiddelde over drie schooljaren) inclusief de landelijke norm en het verschil.

Tabel 1 Bovenbouwsucces

Opleiding	Martinuscollege		Landelijk gemiddelde	Vershil
verslagjaar	2018	2019	2019	2019
vmbo basis	89,0%	88,0%	87,3%	0,7%
vmbo kader	90,9%	90,4%	86,4%	4,0%
mavo	95,5%	95,2%	86,8%	8,4%
havo	88,0%	89,1%	79,8%	9,3%
atheneum en gymnasium	89,9%	89,7%	81,8%	7,8%

Examencijfers zijn boven de norm

Bij deze indicator wordt het gemiddelde cijfer van het centraal examen bepaald. Alle vakken met een centraal examen-cijfer die meetellen bij de uitslagbepaling, inclusief de beroepsgerichte vakken tellen mee bij de bepaling van het gemiddelde. Ook bij de gemiddelde examencijfers over de afgelopen 3 jaar liggen de resultaten van het Martinuscollege voor alle opleidingen boven de norm, behalve bij de sector vwo. Hier is het verschil nihil. Onderstaande tabel geeft de resultaten weer t.o.v. het landelijke gemiddelde.

Tabel 2 Examencijfers

Opleiding	Martinuscollege		Landelijk gemiddelde	Vershil
verslagjaar	2018	2019	2019	2019
vmbo basis	6,75	6,75	6,38	0,37
vmbo kader	6,35	6,36	6,20	0,16
mavo	6,53	6,61	6,18	0,43
havo	6,29	6,31	6,27	0,04
atheneum en gymnasium	6,33	6,30	6,30	-

Vershil SE-CE is gering

Voor alle vakken waarin de leerlingen examen hebben gedaan en die worden afgesloten met een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE), wordt het verschil in cijfers voor beide examens bepaald. Vakken die niet meetellen bij de bepaling van de examenuitslag tellen niet mee. Vervolgens wordt per onderwijssoort een gemiddeld verschil berekend. Ook de beroepsgerichte vakken tellen mee bij de bepaling van het gemiddeld verschil. Ook hier wordt weer gekeken naar het gemiddelde verschil over de afgelopen 3 jaar. Bij alle opleidingen van het Martinuscollege is het verschil gering: de norm voor een groot verschil is +/- 0,50 punt en voor een zeer groot verschil is dit +/- 1,00 punt. Onderstaande tabel geeft per opleiding het verschil weer tussen de SE- en CE-cijfers.

Tabel 3 Vershil SE-CE

Opleiding	Martinuscollege		Vershil t.o.v. norm	
			> 0,5	> 1
verslagjaar	2018	2019		
vmbo basis	-0,33	-0,38	0,12	0,67
vmbo kader	0,16	0,11	0,39	0,89
mavo	0,02	0,03	0,47	0,97
havo	0,03	0,05	0,45	0,95
atheneum en gymnasium	0,22	0,28	0,22	0,72

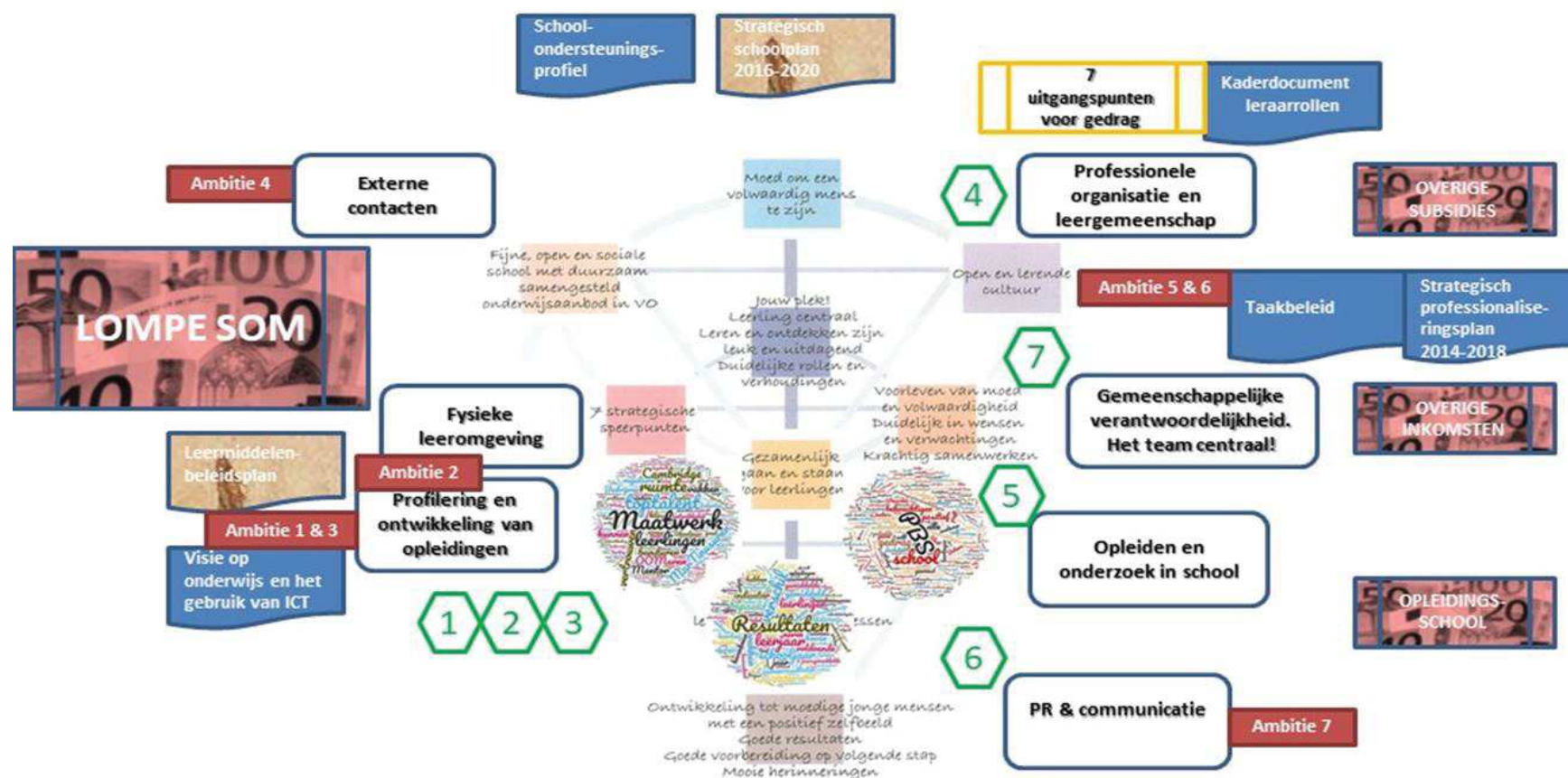
N.B.: bij een negatief getal ligt het CE-cijfer hoger dan het SE-cijfer; bij een positief getal is dit andersom.

2.1.2.3 ONDERWIJSJAARVERSLAG

SPEERPUNTEN VAN HET STRATEGISCH BELEID

Het strategisch beleid van het Martinuscollege beoogt de coherentie van de schoolorganisatie te verstevigen en een koers uit te zetten voor de komende jaren. Als een rode draad door het beleid van de afgelopen jaren loopt de ontwikkeling van de organisatie van 'twee scholen onder een dak' naar 'vijf goede (en goed op elkaar afgestemde) opleidingen in één huis'. Het beleid is verwoord in zeven beleidsspeerpunten. Deze beleidspunten zijn na een SWOT-analyse, in samenhang met interne beleidsdocumenten, de ambities in het sectorakkoord en overige externe afspraken, tot stand gekomen. Zij hebben een directe relatie met de speerpunten in het Strategisch Professionaliseringsplan. In een schema (zie hierna) kan de samenhang worden weergegeven van de elementen uit het strategische beleid van het Martinuscollege en de ambities uit het sectorakkoord. Dit schema is onderdeel van het strategisch beleidsplan.

In de uitwerking van de interne strategie is gekozen voor drie samenhangende uitvoeringsgebieden: Maatwerk, Resultaten en Positive Behaviour Support (PBS). In de paragrafen die daarop volgen wordt verslag gedaan van de bereikte resultaten in 2018 en de borging daarvan binnen de organisatie, waarbij tevens inzichtelijk wordt hoe en waar de school de (verhoogde) prestatieboxgelden inzet.

Speerpunt

1 = Profileren en ontwikkeling van opleidingen; 2 = Fysieke leeromgeving; 3 = Externe contacten; 4 = Professionele organisatie en leergemeenschap; 5 = Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Het team centraal!; 6 = Opleiden en onderzoek in school; 7 = PR & communicatie

1 = Digitaliseren; 2 = Opbrengst gericht werken; 3 = Maatwerk leveren; 4 = Professionele leergemeenschap vormen; 5 = Onderzoek in school; 6 = Communicatie; 7 = Leiderschap

Sectorakkoord

1 = Uitdagend onderwijs; 2 = Eigentijdse voorzieningen; 3 = Brede vorming; 4 = Partnerschap in regio; 5 = Lerende organisatie; 6 = Personeelontwikkeling; 7 = Governance

Speerpunt

1. PROFILERING EN ONTWIKKELING VAN DE VIJF OPLEIDINGEN

Hierbij zal worden gewerkt aan een pedagogisch/didactisch profielplan met een doorlopende leerlijn per onderwijssoort, wordt de excellentie van de opleidingen versterkt, digitaliseren en personaliseren we waar mogelijk ons onderwijs en werken we systematisch aan het verbeteren van de cognitieve en sociale leerresultaten. Het is de bedoeling is dat:

- leerlingen de best passende en hoogst haalbare opleiding volgen;
- leerlingen zich tot moedige mensen met een positief zelfbeeld ontwikkelen;
- leerlingen succesvol in de volgende stap in hun onderwijsloopbaan zijn;
- leerlingen trots op de behaalde resultaten zijn;
- leerlingen goede herinneringen aan hun schooltijd op ons Martinuscollege bewaren;
- leerlingen zich uitgedaagd en verantwoordelijk voelen om hun eigen kwaliteiten/sterke punten/ talenten in te zetten.

Sectoroverstijgend

Sectorakkoord

Uitdagend onderwijs voor elke leerling (Ambitie 1)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Maatwerk en gepersonaliseerd leren	Maatwerk invoeren • Start schoolbreed met deelname aan pilot vraaggestuurd maatwerk van de VO-raad. • Organiseren informatieavond voor ouders en leerlingen. • Aanpassen van administratieve infrastructuur.	• Schoolbreed gestart met deelname aan pilot vraaggestuurd maatwerk van de VO-raad. • Informatieavond georganiseerd voor ouders en leerlingen. • Administratieve infrastructuur aangepast.	• Invoeren maatwerkloket om organisatie en facilitering van het maatwerk te kanaliseren. Bemensing van het loket door de decanen. • Taakomschrijving maken voor de maatwerkcoaches. • Lijst met mogelijke kandidaten als maatwerkcoach opstellen. • Bij start schooljaar alle leerlingen en ouders informeren via de mail over de mogelijkheden tot maatwerk.
	Aanbod keuzemodules In de Martinusuren in leerjaar 1 en 2 zijn de 21e eeuwse vaardigheden geïntegreerd in het onderwijsprogramma. In leerjaar 2 is het aanbod opleidingsspecifiek havo en vwo.		

	marTINUSuren 1.0 Leerlingen uit leerjaar 1 vmbo, mavo havo, vwo kiezen aan het begin van het schooljaar 1 voor elk half jaar een module. Aangeboden modules zijn: sport, design, foodlab, techniekatelier, podium, codeklas en robotica	Bijna alle leerlingen zijn op hun gewenste keuze ingedeeld. De meest gekozen modules zijn foodlab en sport. De leerlingen zijn enthousiast over de invulling van de programma's. Ook bij de leraren die de modules verzorgen wordt kritisch gekeken naar de aansluiting van het programma bij de leerlingen.	Bij aanmelding moeten de leerlingen verplicht hun keuzes aangeven op het inschrijfformulier. • Leraren die de marTINUSuren hebben ontwikkeld, verzorgen ook de lessen. • Lopende het schooljaar is 3 x een evaluatie gepland, om het programma indien nodig bij te stellen. • Vast blokkur in het weekrooster
	Lenteschool In januari 2018 heeft het Martinuscollege wederom subsidie aangevraagd voor het opzetten van de West-Friese Lenteschool. Hieraan nemen de VO scholen uit de regio deel. De lenteschool van het Martinuscollege heeft plaatsgevonden in de eerste week van de meivakantie. Schoolbreed hebben leerlingen vooral uit voor-examenklassen hieraan deelgenomen. De leerlingen zijn door de lerarenteams geselecteerd. De begeleiding werd uitgevoerd door Lyceo.	• 7 leerlingen hebben deelgenomen (vmbo 3, mavo 2, havo ob 2) • De deelnemende leerlingen zijn bevorderd naar het volgend schooljaar.	• Deelnemende scholen hebben, indien de subsidie wordt toegekend, voor de lenteschool gekozen in 2019
	NT-2 (tweede opvang nieuwkomers) In eerste instantie worden leerlingen opgevangen op SG Newton of SG de Dijk (zie protocol nieuwkomers). Daarna gaan deze leerlingen naar het regulier onderwijs. Wij zijn gestart met een programma om deze leerlingen op te vangen en te begeleiden binnen de reguliere klassen. Collega's en oud-collega's begeleiden leerlingen ook individueel 1 à 2 keer per week om de Nederlandse taal goed onder de knie te krijgen. Opgave gaat via de aanmelding /teamleider.	• Protocol is getekend door de besturen • Plan gemaakt voor tweede opvang. • O.l.v. een teamleider, een oop-er en vrijwilligers worden 27 leerlingen begeleid.	• Doorgaan met de begeleiding van nieuwkomers. • Het vrijwilligersteam wordt uitgebreid om de leerlingen beter te kunnen begeleiden.

	School Wide Positive Behaviour Support (SWPBS) Verbeteren van het pedagogische klimaat en het creëren van een positieve cultuur. In een aantal studie(mid)dagen wordt het gehele personeel meegenomen in het gedachtegoed van PBS. Een werkgroep zet kleinschalige projecten op met de bedoeling dat dit een olievlekwerking krijgt in de gehele school..	Dit schooljaar gerealiseerd: voorbereiding en scholing door PBS team + twee scholingsmomenten voor hele team. Het PBS team is getraind en heeft de voorbereidingen klaar voor het volgende schooljaar. Er is veel zichtbaar, dit in samenhang met maatwerk. De sfeer op school verandert. De grote uitdaging is de gedragsverandering bij het personeel. Invoering Did it app, dit is een digitaal hulpmiddel voor positieve gedragssturing.	Het PBS team heeft een grote rol bij de implementatie bij positieve bekrachtiging van gedrag. Het scholingsprogramma is klaar.
	Digitaal Rijbewijs Alle leerlingen uit leerjaar 1 volgen tijdens de Martinusweek een programma dat de digitale vaardigheden van leerlingen vergroot.	• Alle leerlingen van leerjaar 1 zijn getraind tijdens de Martinusweek. • Leraren hebben het voorbereidend scholingsprogramma gevolgd. • Leerlingen ontvangen certificaat. • Leraren ontvangen certificaat (lerarenregister).	Deze training vindt jaarlijks tijdens de Martinusweek plaats voor leerlingen van leerjaar 1 en de begeleidende leraren.

Mavo Havo Vwo

Sectorakkoord

Uitdagend onderwijs voor elke leerling (Ambitie 1)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Maatwerk: Aandacht voor verschillen tussen leerlingen	MarTinus 2.0 Ontwikkelen halfjaar modules voor havo en vwo leerjaar 2. Dit zijn Engineering, Fashion, Socials, Beats en Sport. Presentatie aan leerlingen geven om het keuze aanbod te laten zien. Havo: het onder- en bovenbouwteam heeft onder begeleiding van het CPS een programma ontwikkeld voor 4 periodes. Het accent ligt op samenwerking en presentatievaardigheden, Vwo: het onderbouwteam vwo heeft een programma voor 4 modules ontwikkeld, de nadruk ligt op onderzoeksvaardigheden en presentatievaardigheden	Een groep leraren heeft vijf verschillende modules uitgewerkt in lesplannen. Leerlingen uit leerjaar 1 hebben begin juni, naar aanleiding van een presentatie en een flyer, gekozen voor een module voor het volgende schooljaar. Havo lesplan voor 2017/18: • blok 1: city marketing • blok 2: artcadia • blok 3: ontwerp je eigen les • blok 4: maatschappelijke stage Vwo lesplan voor 2017/18: • blok 1: onderzoeksopdracht activiteiten organiseren voor eigen doelgroep. • blok 2: bedrijfsbezoek en debatteren • blok 3: biomimicry en artcadia • blok 4: maatschappelijke stage	Leraren die de MarTinusuren hebben ontwikkeld, verzorgen ook de lessen. Lopende het schooljaar zal er een evaluatie gepland worden, om het programma indien nodig bij te stellen. Vast blokkuur in de week. Evaluatie in schooljaar 2017-18. Doorontwikkeling Martinus 1.0 voor schooljaar 2018 - 2019: voor eerste halfjaar met de modules: - Socials - Beats - Engineering - Sport - Fashion Tweede halfjaar Maatschappelijke stage.
	HACO/LEERLAB lessen Afgelopen jaar hebben leerlingen in havo 2 gewerkt met een blokkuur hacolessen. Voor vwo 2 heette dit leerlablessen. Leerlingen konden binnen blokken van 8 weken kiezen uit verschillende thema's/onderwerpen waarmee zij aan de slag gingen. De focus lag op onderzoeksvaardigheden en het samenwerkend leren.	Alle leerlingen hebben deelgenomen aan de lessen. De leerdoelen waren niet voor alle leerlingen even helder. Het programma vroeg tussentijds om de nodige bijstelling. De leerlingen hadden vooral de verwachtingen dat het veel meer zou aansluiten bij de Martinusuren uit leerjaar 1. Het waren vooral leraren uit de bovenbouw die deze lessen aan onderbouw leerlingen verzorgden, waardoor de synergie ontbrak.	De reacties en leraren meenemend is besloten om het programma voor volgend jaar meer te laten aansluiten bij de Martinusuren leerjaar 1. Hier is op ingezet aan het einde van het schooljaar (zie hierboven).

	Werkweken naar keuze voor mavo 3 en vwo 5 Leerlingen hebben de keuze uit verschillende stedenreizen mavo 3 (Berlijn en Londen) en vwo 5 (Krakau, Berlijn en Rome). Doel is om leerlingen kennis te laten maken met andere culturen en historische highlights. De werkweek wordt georganiseerd en begeleid door eigen leraren.	Alle leerlingen van vwo 5 is een stedenreis aangeboden. Voor de mavo is er ook nog een thuiswerkweekprogramma	Vastgesteld programma dat vooraf ook met de ouders wordt gecommuniceerd. Vast moment in het jaar. De werkweek wordt georganiseerd en begeleid door eigen leraren. In de vaklessen (geschiedenis, Duits, Engels en klassieke talen) worden leerlingen voorbereid op de reis naar de steden.
	Faciliteren van leerlingen met toptalent Op voorspraak van ouders en mentoren zijn de toptalenten in kaart gebracht. Met de leerlingen en ouders zijn afspraken gemaakt over het te volgen lesprogramma. Er is een toptalentbegeleider aangesteld.	32 leerlingen hebben een aangepast rooster gevolgd. Regelmatig zijn er afstemmingsgesprekken gevoerd tussen de toptalentbegeleider, ouders en leerlingen om mogelijk het schoolschema te finetunen.	De spreekruimte voor de toptalenten gaat een vaste locatie in de school krijgen. Op de website wordt de speciale top talentbegeleiding vermeld.
	Cambridge Engels voor leerjaar 1 t/m 3 In leerjaar 1 mhv kunnen leerlingen op basis van interesse en de resultaten van een instaptoets in tijdvak 2 ervoor kiezen om naast het reguliere programma ook 2 extra Cambridge-lessen te volgen. In leerjaar 2 mhv kiezen de Cambridge-leerlingen om door te gaan met Cambridge-lessen of voor reguliere Engelse lessen. In leerjaar 3 hv volgen de Cambridge leerlingen extra lessen naast het reguliere programma.	De aantallen leerlingen die in dit schooljaar Cambridge-lessen volgden zijn als volgt: Leerjaar 1: • 16 leerlingen uit mavo/havo 1 • 22 leerlingen uit havo/atheneum 1 • 17 leerlingen uit gymnasium 1 Leerjaar 2: • 1 leerling uit mavo 2 • 14 leerlingen uit havo 2 • 45 leerlingen uit vwo 2 Leerjaar 3: • 8 leerlingen uit havo 3 • 48 leerlingen uit vwo 3	Rapportage van de resultaten in Magister. In leerjaar 1 wordt een instaptoets afgenomen. Het heeft een plek in het rooster. In leerjaar 3 nemen leerlingen deel aan het Cambridge examen. Het aanbod van Cambridge is ook terug te vinden op de website. We hebben gekwalificeerde collega's om de lessen te verzorgen.

	PUC (Pre-University-college) Leerlingen uit vwo 5 en 6 kunnen het eerste semester deelnemen aan mastercourses (11 leerlingen mogen mee doen dus selectie). In het 2e semester kan ag5 en ag4 er ook aan mee doen.	11 leerlingen hebben hieraan deelgenomen. In de praktijk blijken de leerlingen die deelnemen aan de PUC een grote mate van zelfstandigheid te hebben.	Een collega MAW onderhoudt contacten met de universiteiten en benadert eigen collega's om hier ook in te participeren. Zij is hier ook voor gefaciliteerd.
--	---	--	--

Brede vorming voor alle leerlingen: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming (ambitie 3)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Werken aan betere resultaten	Aanpassen pta's havo en vwo Naar aanleiding van onderzoek door datateam(zie professionalisering-datateam) over de voorspelbaarheid van de eindexamenresultaten en door gesprekken met de secties zijn PTA's aangepast. Hierdoor worden er minder toetsen afgenomen en zijn de toetsen beter afgestemd op de eindexamens.	De eindexamenresultaten voor het havo zijn iets lager uitgevallen dit schooljaar. Totaal 89% Voor het vwo is het beduidend lager uitgevallen. Totaal 82%	Directie en schoolleiding gaat in gesprek met de secties over de eindexamenresultaten. De Wolf-gegevens worden door de secties gebruikt om eventueel de PTA's aan te passen.
	Sectie-training Nederlands en Engels m.b.t. leerdoelen De twee secties zijn gedurende een aantal sessies door een extern bureau getraind. Het doel was een eenduidige aanpak bij de doorlopende leerlijn en het werken met leerdoelen, De sectie Nederlands heeft een lesprogramma opgesteld voor leerjaar 1 waarbij de diverse vaardigheden op ontwikkeling worden beoordeeld.	Er is betere afstemming in de sectie bereikt over het te volgen programma. Er zijn stappen gemaakt richting formatief toetsen. Er ligt een compleet les- en toetsprogramma bij Nederlands voor leerjaar 1.	Faciliteren van ontwikkeltijd voor de secties Nederlands en Engels. Gesprek met directie en de sectievoorzitters over de voortgang.
	Gebruik WOLF rapportage De gegevens van alle eindexamenleerlingen worden handmatig in het programma WOLF ingevoerd.	Per klas ontvangen we een analyse van de gemaakte opgaven. Hierdoor kan vergeleken worden met landelijke scores. - Aanpassingen van lesprogramma's en PTA's kunnen hiervan het gevolg zijn.	Bewaken examenafspraken. - De analyse wordt meegenomen in het gesprek met schoolleiding/directie.
	Rekenonderwijs (ro) Alle leerlingen in leerjaar 1 worden getoetst om het referentieniveau vast te stellen.	• Resultaat toetsing: In de mh1 klassen scoorden 2 leerlingen net onder het 1f niveau en er zijn 6 leerlingen die al niveau 2f beheersen. In ha 1 zijn er ook 2 leerlingen die	• Jaarlijkse evaluatie en het opstellen van een activiteitenplan waarin de taken en activiteiten zijn opgenomen.

	Mavo leerlingen hebben 1 ingeroosterd lesuur ro per week. Havo leerlingen van leerjaar 1 bij wie een achterstand is vastgesteld volgen een ondersteuningsprogramma van een half jaar. Leerlingen uit de bovenbouw van havo en vwo die nog niet het juiste niveau hebben volgen ondersteuningslessen. Ouders en leerlingen worden over de aanpak op de algemene ouderavond en middels de bijsluiter na rapport 1 geïnformeerd.	net onder het 1f niveau scoren. 27 leerlingen beheersen al 2F. Binnen de vwo klassen beheersen 21 leerlingen 2F, 7 leerlingen beheersen 1f en 1 leerling zit er nog net onder. - In leerjaar 1 hebben 167 leerlingen uit mh1 en ha1 rekenlessen gevolgd. In de mavo 2 hebben 87 leerlingen rekenlessen gevolgd. In het eerste half jaar hebben 97 leerlingen uit havo 4 en 5 en uit vwo 5 en 6 rekenlessen gevolgd om zo goed mogelijk voorbereid in dat jaar een rekenexamen te kunnen maken. In het tweede halfjaar zijn daar 14 leerlingen uit vwo 4 en 6 leerlingen uit havo/vwo 3 bijgekomen. In havo 5 en vwo 6 is het volgen van rekenlessen een uitzondering in tijdvak 2. - De resultaten van de rekentoets in de afdeling vwo 6 is zeer goed te noemen. 1 leerling heeft een 5 gehaald. De rest heeft een 6 of hoger op de eindlijst staan. Voor het havo zijn 15 leerlingen met een 5 geëindigd op de lijst.	- Portefeuille rekenbeleid ligt bij lid schoolleiding mhv. - Schoolleiding is verantwoordelijk voor organisatie en uitvoering beleid. - Rekenbeleid is onderwerp van overleg in de gemeenschappelijke schoolleiding (gsl) en binnen de groep rekenleraren. - Extra financiële middelen in formatie opgenomen voor bekostiging ro. - Rekenonderwijs wordt in het rooster opgenomen voor: mh1, m2, m4 en de leerlingen uit de bovenbouw met rekenachterstand.
	Taalonderwijs Alle leerlingen uit leerjaar 1 mhv nemen deel aan de nulmeting om het referentieniveau vast te stellen. Leerlingen die onder 1F scoren nemen verplicht deel aan een wekelijkse taallessen. Deze lessen worden door een leraar Nederlands gegeven. Na afronding van het begeleidingsprogramma wordt opnieuw een toets afgenomen. Ook in leerjaar 3 havo/vwo is een nulmeting uitgevoerd	Leerjaar 1 18 leerlingen onder 1F uit mhv leerjaar 1 volgen een wekelijkse taallessen. 17 leerlingen behalen na begeleiding niveau 1F. Leerjaar 3 - Alle leerlingen in havo 3 en vwo 3 hebben een instaptoets gemaakt om hun niveau te bepalen. Alle leerlingen hebben via het programma Score de gelegenheid om zelfstandig aan hun niveau te werken. De docenten Nederlands monitoren hun voortgang en geven feedback.	- Jaarlijkse evaluatie en het opstellen van een activiteitenplan waarin de taken en activiteiten zijn opgenomen. - Portefeuille taalbeleid ligt bij lid schoolleiding mhv. - Schoolleiding is verantwoordelijk voor organisatie en uitvoering beleid. - Taalbeleid is onderwerp van overleg in de gemeenschappelijke schoolleiding (gsl) en binnen de groep rekenleraren. - Extra financiële middelen in formatie opgenomen voor bekostiging to. - Taalonderwijs wordt in het rooster opgenomen voor leerjaar 1.
	Lyceo voor huiswerkbegeleiding klas 1 t/m 6. Lyceo gebruikt een aantal middagen in de week lokalen in de school om leerlingen te ondersteunen bij het maken van huiswerk. Soms wordt er door ouders ook bijlessen ingekocht. Bij deelname van een bepaald	Leerlingen uit alle opleidingen volgden de begeleidingsuren bij de Lyceo studenten (oud-leerlingen).	Lyceo levert elk schooljaar huiswerkbegeleiding uit en biedt examentraining aan Er is een coördinator.

Socialisatie en persoonsvorming	aantal leerlingen wordt door de organisatie een gratis begeleidingsles aangeboden.		
	Excursies en werkweken	Klas 1 t/m 3: zie programma Martinusweken Bovenbouw: Diverse excursies voor de vakken CKV, KCV, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Biologie, Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen. Werkweken in AG5 en H4 waarvan het programma (deels) door leerlingen ingevuld werd.	Elk jaar evaluatie en bijstelling.
	Organiseren van schoolfestival Leerlingen organiseren onder begeleiding het Martinusfestival	Leerlingen hebben voor het tweede achtereenvolgende jaar onder begeleiding van Michiel Beemster zelf een festival georganiseerd op het terrein van het Martinuscollege. Het jubileumfestival van september 2018 is georganiseerd door collega's i.s.m. de leerlingenraad.	Gezien de afgenomen interesse en inzet van leerlingen is de samenwerking met Michiel Beemster beëindigd.
	Organiseren van debatwedstrijd voor de basisschool	Leerlingen uit ag 4 en leraren van het Martinuscollege, de Gideonschool, de Molenwiek, Dr. A. Kuyperschool hebben een debattraining gevolgd en daarna een debattraining aan leerlingen van groep 8 gegeven en een debatwedstrijd georganiseerd.	Na evaluatie wordt in het schooljaar 2018-2019 het programma opnieuw aangeboden met meer basisscholen die kunnen deelnemen.
	Overige activiteiten	Er zijn voorstellingen gemaakt i.s.m. met Jeugd Dans Theater Scapino. Verder gerealiseerd: • MaS en meeloopdagen • Speeddating • Martinusmodules • Internationaliserings- en uitwisselings- trajecten met scholen in Duitsland, Spanje, Roemenië en Turkije • Excursies en werkweken • participatie Olympiades • E-DOE-LAB • PBS • Gebruik van devices leerjaar mhv 1 en 2 en ag 4 • Scrumlessen voor diverse vakken • LOB lessen	De verschillende onderdelen zijn opgenomen in het lesprogramma of hebben een plek in de projectweken.

VMBO

Sectorakkoord

Uitdagend onderwijs voor elke leerling (Ambitie 1)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Maatwerk: Maatwerk en gepersonaliseerd leren	1.Aansluiting pilot maatwerk: Vraag gestuurde pilots met leerlingen mogelijk maken. 2.Maatwerk voor examenleerlingen. Heldere communicatie naar ouders 3. Als basisleerlingen volgend schooljaar willen stapelen (=kader-niveau) moeten zij dit schooljaar het keuzedeel op kader-niveau afsluiten. 4.Het OOM-uur in de onderbouw verder inhoudelijk vormgeven. Rond januari evalueren en in juni bijstellen en afspraken maken over 'hoe nu verder'.	1 en 2 Er zijn voorbeelden zoals leerlingen die op een hoger niveau vakken volgden: De leerlingen die in het team Techniek een maatwerktraject hebben gevolgd, hebben dit ook tot het einde succesvol volgehouden en bekroond met een diploma of een vervolg in het examenjaar. 3 Leerlingen die willen stapelen hebben in ieder geval het keuzedeel op kaderniveau afgesloten. Er zijn 20 leerlingen, geslaagd op basisniveau, die volgend schooljaar doorgaan op kaderniveau. 4 Voor de OOM-uren ligt een duidelijk programma . Er is een OOM-urenformat ontwikkeld voor vakleraren.	Er wordt in 2018-2019 gestart met een maatwerkloket en met maatwerk coaches waarbij de decanen en de mentoren/coaches een belangrijke rol krijgen. In schooljaar 2018-2019 wordt deze mogelijkheid opnieuw aangeboden. In schooljaar 2018-2019 wordt onderzocht of de OOM uren uitgebouwd kunnen worden naar bk leerjaar 1. Bkk1 en bkk2 gaan OOM uren doorontwikkelen.
Passend onderwijs: Meer leerlingen die in eerste instantie gebruik maken van praktijkonderwijs of speciaal onderwijs halen een diploma in het vo	Samenwerking met VSO Spinaker, Praktijkschool, 't Palet en Clusius College met als doel maatwerk te realiseren voor diverse doelgroepen en om 'inclusiviteit' in West-Friesland Oost te ontwikkelen: - Dossier uitwisseling (schooloverstijgende collegiale consultatie) - Onderzoek mogelijkheden voor leerlingen in het traject VO-Mbo - Onderzoek mogelijkheden voor leerlingen in het traject PO -VO	Korte termijn: Vanuit het speciaal onderwijs hebben vier leerlingen op een succesvolle manier aansluiting gevonden bij het reguliere onderwijs traject. De inzet van de Trajectgroep is daarbij nuttig geweest. Expertise commissie WFO is gestart. Er worden lln. besproken en adviezen over vervolg opleiding gegeven. De voorbereidingen voor een schakelklas sbo-pro,-vo zijn afgerond. Er zijn 14 lln. aangemeld, 3 leraren van drie scholen verzorgen het lesprogramma, er is lesruimte en er is subsidie	De expertcommissie wfo gaat door met haar werkzaamheden, alle scholen uit WFO zijn hierin vertegenwoordigd. Profileren van de commissie in de school. De schakelklas gaat draaien. De begeleiding vindt plaats door de stuurgroep, de directies van de scholen en de werkgroep, de

		voor twee jaar van €34.000 per schooljaar. Er kan worden gestart met de voorbereidingen van de Entreeopleiding in WFO. Volgend schooljaar kan invulling worden gegeven aan het programma.	leraren die lesgeven. De werkgroep ontwikkeling Entree opleiding start met de voorbereiding en in 2019-2020 start deze opleiding. Samenwerking met Clusius College, Praktijkonderwijs, Horizon College en Martinuscollege.
Beleidsplan NT2 (Nederlands anderstaligen) uitvoering	Onze NT2 leerlingen worden ondersteund, met een beetje subsidie. Op dit moment wordt er gewerkt met vrijwilligers.	Het beleidsplan is klaar. Alle NT2 leerlingen worden ondersteund maar zijn nog niet altijd succesvol. De NT2-leerlingen hebben niet allemaal de gewenste begeleiding ontvangen. Dat had veelal met roosterproblemen te maken. Contact wordt gezocht met de andere scholen in de regio	Uitvoering geven aan het beleidsplan. Zoeken naar succesvolle onderwijsroutes voor NT-2 leerlingen Uitbouwen van contacten met regioscholen, expertise/ideeën uitwisselen en verbeteren van instroom door samenwerking met EOA (eerste opvang anderstaligen) scholen te versterken.
Ontwikkeling vakgroepen	• Werken aan de vakwerkplannen • Iedere vakgroep een vakwerkplan	• Vakwerkplannen zijn klaar. • Er zijn wel verschillen in kwaliteit	• Vakwerkplannen bespreken in de schoolleiding. • Werken aan de kwaliteitsverbetering d.m.v. het kiezen van thema's, bijvoorbeeld toetsen.
Talentontwikkeling	Tijdens de individuele (LOB) gesprekken worden de talenten van de leerling zichtbaar en krijgen de mogelijkheden om daar wat mee te doen. Faciliteren toptalent Daarnaast bieden we een aantal mogelijkheden aan: • Vakwedstrijden • Organiseren Martinusfestival • MR • Martinusuren	Diverse leerlingen hebben vakken op een hoger niveau gevolgd. De notatie in Magister is wel een punt van aandacht In Magister is het mogelijk om aan te geven wie een maatwerk leerling is en hiervan zijn ook overzichten uit te printen. Verder wordt in opmerkingen dan ook het vak (de vakken) vermeld. Tevens is in Magister 6 de mogelijkheid gecreëerd om cijfers op hoger niveau in te voeren. Wat met name moet gebeuren is dat leraren moeten weten wat zij precies moeten doen en zij dit ook doen. Een paar toptalenten volgen een specifiek programma. Er is een groep leerlingen die meedoet aan het festival, de i-factory leerlingen, vakwedstrijden, enz. Ook dit jaar hebben diverse leerlingen met wisselend succes	De LOB gesprekken en het vastleggen in het digitaal portfolio zijn belangrijke volgende stappen. Er moet aandacht zijn voor de administratieve verwerking in Magister Er komt een 'wall of fame' waar foto's van onze toptalenten zichtbaar zijn. Ook mogen deze leerlingen wat meer 'in het zonnetje gezet worden' als stimulans voor andere leerlingen.

Onderzoek naar organisatievormen om leren anders te organiseren	Gala/laatste schooldag	deelgenomen aan vakwedstrijden. In elke afdeling is minimaal 1 leerling cum laude afgestudeerd.	
	In de bovenbouw vmbo wordt er gewerkt in dagdelen; dagdeel profielen, dagdeel avo en andere vakken. Onderzoek doen welke mogelijkheden dit biedt om leerlingen meer eigen keuzes te laten maken. In de basis kader kleine klassen wordt gewerkt met onderwijs op maat uren (resp. 5 en 3 uur)	Rooster in dagdelen werkt, het programma wordt aangepast/verbeterd. Een pilot is in voorbereiding. Avo onderwijs in blok met workshops en zelfstandig werken.	Gesprekken lopen voor verdergaande verbetering volgend schooljaar. Nieuwe organisatie van het Vmbo bb volgen en evalueren. In 2018-2019 gaat avo blok van 4 lesuren op dinsdag voor ljr 4 en op donderdag voor ljr 3 van start. Alle avo leraren werken hierin mee. lln krijgen dmv workshops op maat lesstof aangeboden. Nu worden lln nog ingedeeld, op termijn lln zelf laten kiezen. Proces wordt begeleid door Hennie Essink

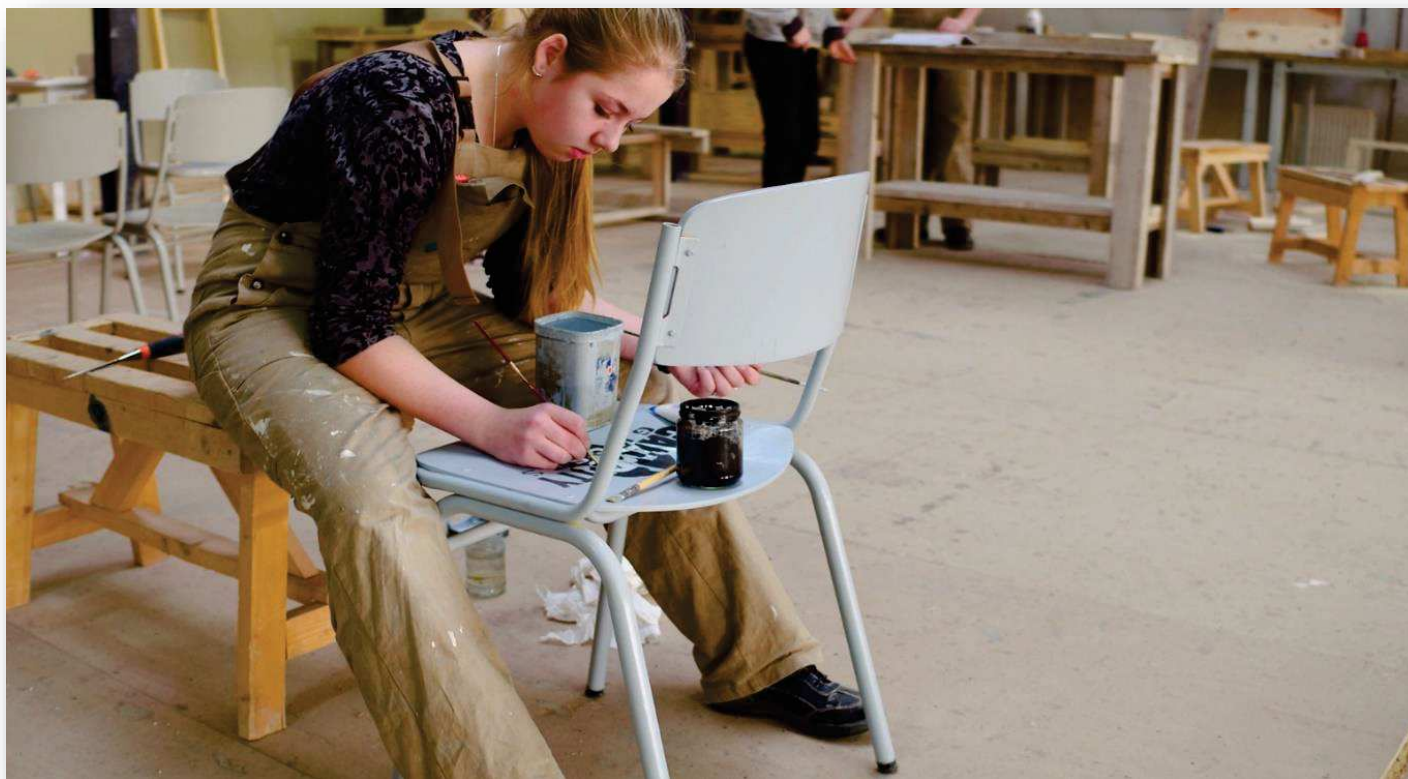
Sectorakkoord

Brede vorming voor alle leerlingen: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming (ambitie 3)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Opbrengstgericht werken: Examenresultaten Doel >= 95% geslaagden.	- Invoering vernieuwde examenprogramma's vmbo: invulling en uitvoering 4e leerjaar. - Uitvoering Proeve van Bekwaamheid - Werken met nieuwe pta's	Examenresultaten: - Basis 94% geslaagd - Kader 92% geslaagd Doelstelling niet gehaald. Maar.... 2/3 van het aantal lln. doet examen op kaderniveau en dat is hoog. De 'n' termen van de profielexamens (3e leerjaar) is ingezet om de resultaten omhoog te krijgen - PTA's voor alle vakken klaar. - PvB's (proeve van bekwaamheden) voor keuzedelen klaar (uitgevoerd, gewaardeerd en op papier gezet)	Kwaliteitsslag door toetscommissie Werken aan nog betere examenresultaten door actief te sturen n.a.v. de profiel-examens en maatwerk meer in te zetten. De ruimte om 'n' termen profielexamens zelf te verhogen is volgend jaar niet meer mogelijk. Hierover met profielleraren in gesprek en resultaten goed volgen
Kwalificatie	Taalbeleid - Aandachtspunt is de borging in de veelheid van zaken die er in de school gebeuren. - Nederlands: gaat in elke examenklas vmbo met examentaal aan de slag - Werkgroep taalbeleid en dyslectie ongeveer elke 8 weken bij elkaar halen.	- Er is een studiemiddag taalbeleid gehouden. - Gedaan. Heeft opgeleverd dat er op dat moment weer aandacht is voor dit thema.	Er moet een nieuwe opzet komen, bijvoorbeeld een taalportfolio. Dit wordt komend schooljaar voorbereid.

Socialisatie en persoonsvorming Burgerschap, aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen	Taalmiddag organiseren		
	De ontwikkeling van PBS inzetten Zie ook sectoroverstijgend		
	Alle leerlingen in de les. Nog meer terugbrengen uitgestuurde leerlingen: Het gaat niet altijd makkelijk om de resultaten uit A002 op tijd aangeleverd te krijgen voor de teamvergaderingen. Eerst de gegevens van de uitgestuurden analyseren en vervolgens stappen nemen (bijv. gericht op specifieke leerlingen, of ondersteuning van een collega, enz).	- Minder leerlingen in A002. - Oplossingen in de teams en in de klassen. Nieuwe/Aangepaste werkwijze met gele formulieren is uitgetoetst in team onderbouw. - Het punt is beheersmatig omschreven terwijl het gaat om persoonsvorming, kwalificatie en socialisatie.	- Nieuwe gele formulieren zijn ingevoerd. Ouders worden meegenomen. Doel is om minder uitgestuurde leerlingen te hebben. - Door het onderwijs anders te organiseren, bijvoorbeeld de avo blokken in de bovenbouw, zal dit wellicht helpen om leerlingen in de les te houden. Leraren kunnen dan meer samenwerken en zo ook leerlingen opvangen.
	- Scholing KIC voor leraren onderbouw en geven van KIC lessen. - Mentorentraining voor leraren bovenbouw techniek. - Scholing pedagogisch/didactisch coachen voor team techniek bovenbouw.	- KIC lessen zijn gegeven, helaas niet in de km afdeling, wel in bk1 bkk1 en bkk2. - Is gedaan. - LOB gesprekken techniek verlopen kwalitatief steeds beter, gebaseerd op gezamenlijke afspraken	- Schooljaar 2018-2019 worden er KIC lessen gegeven in bk1 bkk1 en bkk2. Uitbouwen van aandacht KIC in de mentorles door de mentoren obv de MB KIC leraren. - Borging door dit in de aanloop voor de LOB-gesprekken weer op de agenda te zetten.
	Doorlopende leerlijn naar het vervolgonderwijs		
	- Project Top Techniek in bedrijf: samenwerking tussen vmbo, mbo en bedrijfsleven. Doel meer leerlingen in de techniek. - Samenwerking vmbo Z&W en mbo welzijn. Tutor/maatjes traject. Een project tussen welzijn Horizon en Martinus waarin onze oud-leerlingen (dan op het Horizon) onze nieuwe instroom op het Horizon) gaan begeleiden - Doorstroom LWT en anderen naar mbo	- Aandacht voor meer leerlingen in de techniek staat op ieders netvlies maar levert nog geen concreet resultaat op. Aandachtspunt is de doorlopende leerweg po - vo enerzijds en vo - mbo anderzijds. - Plan is klaar en wordt uitgevoerd. - Overgang vmbo- mbo blijft een kwetsbare overstap. - LWT-beleid moet anders. Volgend schooljaar kiezen we voor basisgroepen met extra begeleiding. Verschillende	- Tweede projectaanvraag is goedgekeurd. Verslag 2017-2018 op 28 sept 2018 en de plannen in het schooljaar 2018-2019 verder uitwerken. - Project loopt 2 jaar. Doel om meer afdelingen/profielen hierbij te betrekken. - Uitvoering basisgroepen in klas 3 en 4 vindt plaats. Doel onderwijs op maat.

		leerroutes zijn mogelijk w.o. lwt.	
	Portfolio • Doorontwikkelen LOB in de onderbouw • Aandacht voor aansluiting met de bovenbouw in opbouw portfolio	• Eerste versie portfolio is klaar • Digitale portfolio zijn gepresenteerd aan collega's bovenbouw en er is gestart met een pilot in de onderbouw.	• LOB methode voor lj 2 wordt ingezet, aansluitend op nieuwe portfolio • Er wordt gestart met coaching in het 4e leerjaar. Vanaf december starten met het werken met het digitale portfolio. Dit wordt met scholing ondersteund.
	Extra curriculaire activiteiten • ABS • Walibi • Examengala voor eindexamenleerlingen • Laatste schooldag • E-DOE-LAB	• uitgevoerd in de eerste periode van het schooljaar 17/18 • In het najaar 2017 gedaan • de laatste schooldag 4e jaars uitgevoerd • In alle teams en met alle leerlingen zijn leuke activiteiten uitgevoerd in de laatste schoolweek • Hier maken de leerlingen van het vmbo nog weinig gebruik van	Borging door hier steeds meer/vaker leerlingen bij te betrekken en de organisatie/uitvoering op te nemen in het programma in de vorm van een keuzevak of als element van het plusdocument: het lijkt handig om hier beleid van te maken, maar wie doet dat/voert dat uit?

Speerpunt

2. FYSIEKE LEEROMGEVING

We willen de gebouwen een prettige, veilige en overzichtelijke uitstraling geven, minder harde kleuren en materialen gebruiken en milieubewustere en duurzame bouwmaterialen gebruiken, de indeling van het gebouw optimaliseren voor de verschillende opleidingen en de ICT-ontwikkeling gebruiken als onderdeel van ons leermiddelenbeleid en het toekomstproof maken van onze school. Het is de bedoeling dat:

- het schoolgebouw en –terrein door leerlingen en personeel ervaren wordt als een aantrekkelijke/leuke plek om te zijn;
- het gebouw modern en up to date is voor de eisen die de onderwijsontwikkelingen en de profilering van de opleidingen daaraan stellen;
- er rekening is gehouden met milieubewust en duurzaam bouwen en
- het gebouw actief beschikbaar gesteld wordt aan derden.

Sectoroverstijgend

Sectorakkoord

Eigentijdse voorzieningen (Ambitie 2)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Digitalisering: Ict faciliteiten verbreden • Infrastructuur, device • Gepersonaliseerd leren • Adaptief toetsen	Bring your own device Invoering bring your own device (byod) in leerjaar 1: • informatie MR en personeel • informatie ouders (informatiebrief en informatiebijeenkomst).	Ca. 90% van de leerlingen uit leerjaar 1 maakt gebruik van de mogelijkheid een chromebook te huren via de Rentcompany. De overige leerlingen maken gebruik van een eigen device of van de chromebooks die de school beschikbaar stelt.	• Training leraren via LOG. • Onderzoek van het datateam naar effectiviteit inzet van device. • Trapsgewijs invoering van byod, tegelijk met afbouw computerlokalen • Invoering digitaal portfolio.(vmbo).
	E-DOE- LAB Mogelijkheid om nieuwe technologieën in het onderwijs toe te kunnen passen waardoor het onderwijs beter aansluit bij de belevingswereld en interesses van leerlingen. Het nodigt uit tot onderzoekend leren..	• Realisatie en inrichting E-DOE-LAB op basis van het plan van de projectgroep. • In de Martinusweek is hier door een leerlingen-groep mavo onderbouw opdrachten uitgewerkt, slow motion filmpjes, gebruik greenscreen.	Realisatie en feestelijke opening E-DOE-LAB. Stimulatie gebruik E-DOE-LAB.

Mavo Havo Vwo

Sectorakkoord

Eigentijdse voorzieningen (ambitie 2)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
Investeren in eigentijdse voorzieningen ter ondersteuning van innovatie van onderwijsorganisatie	Gebruik van devices leerjaar mhv 1 en 2 en ag 4	Leerlingen brengen hun eigen device mee. In de lessen wordt meer en meer gewerkt met digitale leermiddelen.	Evaluatie en uitbreiding van BYOD naar mhv 3 ag 5 en havo 4.
	Verbouwing 2 ^e verdieping	Realisatie van eigentijdse ruimtes voor de vakken natuurkunde, scheikunde, biologie, product en dienstverlening, NLT en wiskunde.	Daadwerkelijk in gebruik nemen van de beta-vleugel.
	Digitaal toetslokaal B209-B210	Inrichting van de lokalen met alle faciliteiten om digitale examens af te nemen is afgerond.	Evaluatie en uitbreiding gebruik van digitale toetslokalen in toetsweken en examenperioden.

Vmbo

Sectorakkoord

Eigentijdse voorzieningen (ambitie 2)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
Verbinding tussen technologische mogelijkheden en pedagogisch didactische uitgangspunten			
Ict faciliteiten verbreden - Infrastructuur, device - Gepersonaliseerd leren - Adaptief toetsen	Tussen onderbouw en bovenbouw zijn de kennis en ervaringen gedeeld met BYOD zodat op basis hiervan verdere stappen genomen kunnen worden.	• Info uit ob gevraagd en werkmiddag BYOD in Z&W georganiseerd • ICT-middelen ten behoeve van maatwerk worden geïmplementeerd	Invoering byod in leerjaar 3
Investeren in huisvesting ter ondersteuning van innovatie van onderwijsorganisatie (rooster, groepsindeling, onderwijssoort)	Oriëntatie op herstructurering van de 'techniekgang'.	• Er zijn gesprekken gevoerd met het bedrijfsleven tijdens een ontbijtsessie. • Er zijn scholen bezocht • De lasafdeling is gereviseerd	Op basis van de ontvangen feedback en schoolbezoeken zal een plan van eisen opgesteld worden. Krijgt gestalte vóór 2020.

Speerpunt

3. VERSTERKING VAN DE EXTERNE CONTACTEN

Sectoroverstijgend

Sectorakkoord

Partnerschap in de regio (ambitie 4)

Het is de bedoeling dat	Acties	Resultaat
Bedrijven, overheidsinstanties, inspectie, basisscholen, andere VO-scholen en instituten voor vervolgonderwijs de toegevoegde waarde van onze school (h)erkennen. Personeelsleden een positieve invloed ervaren van kennis/ervaring die van buiten de school gehaald wordt	➤ We zullen zoveel mogelijk samenwerking zoeken met andere scholen in Noord-Holland, vooral in West-Friesland, de lokale en politieke contacten uitbreiden, de relaties met opleidingsinstituten en vervolgonderwijs versterken, zorgvuldig communiceren met een herkenbare 'huisstijl' naar alle stakeholders, projecten met bedrijven entameren en de regiofunctie van de school profileren.	✓ Participatie in (leer)netwerken en verbanden VO-scholen West-Friesland en Noord-Holland Noord op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau ✓ Lidmaatschap bedrijvenvereniging Grootebroek ✓ Deelname Regionaal educatieve Agenda, PO-VO overleg. ✓ Deelname Bestuurlijk Overleg VO West-Friesland ✓ Oprichting TechniekPact West-Friesland.

Mavo havo vwo

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
Samenwerking	Speeddating havo 4 en ag 4	Elk jaar in april/mei een speeddate-middag voor havo 4 en vwo 4 leerlingen met externen via Rotary's, ouders en oud-leerlingen	Jaarlijks terugkerend evenement georganiseerd door de decanen.
	Internationalisering • Zie Future Proof • Uitwisseling met school in Bocholt (gymnasium 3) • Uitwisseling school in Hamburg (vwo 5) • Uitwisseling school Madrid (havo/vwo 4) • Zie bij Maatwerk; Werkweken naar keuze voor mavo 3 en vwo 5	Leerlingen volgden een profielgestuurd programma in Lon-	De werkweek en de bijbehorende pre-

	Werkweek havo 4 (Amsterdam en Londen)	den of Amsterdam. De resultaten hiervan zijn door de leerlingen in het Engels aan ouders gepresenteerd tijdens een speciale ouderavond	sentatie staat als handelingsdeel in Magister.
	Organiseren van debatwedstrijd Op initiatief van een basisschool hebben leerlingen uit AG4 en leraren van het Martinuscollege, de Gideonsschool, de Molenwiek, Dr. A. Kuyperschool een debattraining gevolgd en daarna een debattraining aan leerlingen van groep 8 gegeven en een debatwedstrijd georganiseerd.	De leerlingen uit 4 vwo hebben op de basisscholen leerlingen van groep 8 voorbereid op de debatwedstrijd die eind juni op het Martinuscollege is gehouden.	Met de basisscholen zijn afspraken gemaakt om komend schooljaar opnieuw een debatwedstrijd te organiseren.
	Talentklas Leerlingen met een vwo+-niveau uit groep 7 en 8 van de basisscholen volgen verschillende uitdagende modules op het Martinuscollege.	Deelnemende leerlingen: - Expeditie Moendoes – 28 - Probeer je pen - 25 - Het Raadsel van alles wat leeft - 12 - Olympia - 24 - Hola Español – 19 - E-doe-lab - 30	In 2018-2019 zullen voor het achtste achtereenvolgende jaar diverse modules worden aangeboden.
	Haco stage Havo 4 Leerlingen lopen minimaal 1 dag stage in een bedrijf naar keuze. Dlt vindt plaats in periode 4.	Leerlingen hebben beroepservaring opgedaan in de praktijk. Dit kan hen mede helpen bij het vormen van een beroepsbeeld en daarmee de keuze voor het vervolgonderwijs.	Leerlingen vragen dit aan de teamleider. Verslaglegging in Qompas.
	Onderwijscafé met Westfriese Knoop Voor personeel en leerkrachten van de basisscholen worden bijeenkomsten met diverse thema's georganiseerd.	Onderstaand het scholingsaanbod van het onderwijscafé. Collega's van het Martinuscollege en het PO (in West-Friesland) hebben de gelegenheid gehad om zich in te schrijven voor ons Onderwijscafé. Onderwerpen die behandeld zijn: Google apps, flipping the classroom, scrum, E-DOE-LAB, intr, autisme, lezen, de 5 rollen van de leraar, google forms, deep democracy, E-DOE-LAB, speelmiddag, onderzoeksmarkt.	Voortzetten in 2018/2019.

	Maatschappelijke stage mavo 3 en havo/vwo 2 Leerlingen doen 20 uur vrijwilligerswerk bij een niet-commerciële instelling met de bedoeling te ervaren wat het is om maatschappelijk actief en betekenisvol voor anderen te zijn.	Leerlingen hebben uit eigen netwerk of met behulp van bestand Vrijwilligerscentrale een plek gekozen.	Coördinatie via leraar lbe en mentor. Presentatie ervaringen in klassenverband en vermelding op rapport.
	Beroepenoriëntatie dag mavo 3+4 Onderdeel LOB zie PTA	De mavo 3 bezocht 2 informatierondes over beroepen opleidingsmogelijkheden naar keuze. Leerlingen van mavo 4 bezochten gedurende een dag een MBO opleiding naar keuze ter voorbereiding op hun keuze voor vervolgopleiding	Jaarlijks regionaal door de decanenkring georganiseerd in samenwerking met de ROC's.
	Meeloopdagen mavo 2 Voor het vak economie lopen de leerlingen 2x één dag mee met een bedrijf.	In november en januari hebben alle leerlingen stage bij verschillende bedrijven en instellingen gelopen. Hierover is een verslag gemaakt en beoordeeld. De opgedane ervaring is meegenomen in de economielessen.	Verslag opgeslagen in De Decaannet. De meeloopdagen is vast onderdeel in Martinusweek 1 en 2.
	Bos project havo en vwo 3 In het kader van de profielkeuze lopen de leerlingen van havo 3 en vwo 3 een dag mee met een bedrijf of instelling.	In januari zijn de leerlingen op bezoek geweest bij een bedrijf en instelling en in de week erna hebben ze hun ervaringen aan hun medeleerlingen gepresenteerd.	Het Bos project is een onderdeel van het profielkeuzetraject.

Speerpunt

4. PROFESSIONELE ORGANISATIE EN LEERGEMEENSCHAP

We willen talenten van mensen beter gaan herkennen, aandacht geven en benutten, feedbackcultuur stimuleren, scholing koppelen aan speerpunten van de teams, meer investeren in scholing en scholingsbeleid, systematische reflectie op het eigen functioneren en een lerende houding stimuleren en waarderen, elkaar aanspreken op het nakomen van afspraken en functionele conflicthantering. Het is de bedoeling dat:

- mensen zich ingezet voelen op hun sterke punten;
- we elkaar feedback geven op het functioneren en elkaar aanspreken op disfunctioneel gedrag;
- er systematische reflectie plaatsvindt in functioneringsgesprekken;
- de cyclus van het scholingsbeleid wordt uitgevoerd en
- teams en vakgroepen samen leren over de eigen onderwijspraktijk met de uitdrukkelijke bedoeling deze te verbeteren of verder te ontwikkelen.

Sectoroverstijgend

Sectorakkoord

Lerende organisatie (Ambitie 5)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Professionele leergemeenschap vormen	Leraarontwikkelgroepen (LOG's) Er zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd rondom het thema 'digitaliseren van het onderwijs'. Hieraan hebben alle leraren van het Martinuscollege deelgenomen.	Onderwerpen van de LOG's zijn: google classroom, gamification, digitale didactiek, interactieve instructie, flipping the classroom, online quiz tools, sociale media in de klas, gebruik van rtti toetsen, teach like a champion, collegiale consultatie (feedback en observeren), ipad gebruik in lo lessen, onderwijs op maat (vmbo), mvt training (mhv).	- Het projectteam LOG bestaat uit 2 teamleiders en 2 leraren uit vmbo en mhv. - Enquete na elke workshop. - De evaluatie vindt plaats aan het eind van het scholingstraject - Het projectteam dat verantwoordelijk is voor de organisatie en het programma stelt op basis van de enquêtes het programma voor het volgend schooljaar samen. - Opname data LOG's in jaaragenda.
	Deep Democracy deel 3 voor schoolleiding De gemeenschappelijke schoolleiding (GSL) heeft deelgenomen aan het derde deel van de scholing waar de manier van werken volgens de Deep Democracy centraal stond.	De verschillende elementen uit de training zijn teruggekomen tijdens teambijeenkomsten en GSL. Directie heeft in het kader van Back to School aan ouders een mini-cursus gegeven over Deep Democracy.	Elementen van de Deep Democracy staan op de agenda, zoals check-in en check-out. Bij besluitvorming worden de tools uit Deep Democracy gebruikt.

Mavo havo vwo			
Sectorakkoord Lerende organisatie (Ambitie 5)			
Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Professionele leergemeenschap vormen PLG)	PLG Beta Partners (HAB) Twee leraren nemen deel aan de PLG Beta Partners. (netwerk van scholen Noord-Holland)		
	Studiereis leraren, teamleiders en sectordirectie • Studieweek Engeland (DIX) • Studieweek IJsland (WIM en BYM) • Studieweek Frankrijk (HOM) • Studiereis Zweden leraren vmbo en mhv, teamleider mhv en vmbo, sectordirecteuren	Er zijn Engelse scholen bezocht en colleges gevolgd met een internationale lerarengroep en scholing in verband met de uitbreiding van het vak Engels met Cambridge Engels. Twee Zweedse scholen die volgens de aanpak van kunskapsskolan werken zijn bezocht. Het bezoek aan deze scholen heeft ertoe geleid dat in periode 4 de bovenbouw van havo en vwo (klas 4 en 5) leraren uit deze teams volgens de Zweedse aanpak hebben gewerkt.	Presentaties aan de teams en aan werkgroep Future Proof. Van deze studiereizen zijn verslagen gemaakt en gedeeld met Europees Platform. Evaluatie van de pilot met ondersteuning van het datateam onder leerlingen, leraren en ouders. In het schooljaar 2018-19 de uitkomsten van de evaluatie meenemen om tot een andere inrichting van het onderwijs te komen.
	Studiemiddag leercoach voor deelnemers proeftuin	25 leraren hebben deelgenomen aan de training coaching. Alle coaches hebben met alle leerlingen havo 4 en vwo 4/5 coachingsgesprekken gevoerd. Dit in de laatste tien weken van het schooljaar.	Dagelijks leercoachgesprekken aan het begin van de schooldag op het rooster.
	Studiedag Growth and Fixed mindset Voor alle onderwijsgevende collega's is er een studiemiddag georganiseerd met betrekking tot Growth en fixed mindset.	Studiemiddag in eind september 2017. Leraren zijn zich bewust geworden dat de benadering van leerlingen uit maakt voor het resultaat.	Het verloop en resultaat van de studiemiddag heeft niet geleid tot borging.
	Scrumtraining voor leraren Een groep leraren heeft een training gevolgd om te kunnen werken met de Scrum methode. Dit is een	Verschillende klassen binnen de mavo/havo/vwo bovenbouw hebben kennisgemaakt met de manier van werken volgens de	Volgend schooljaar is de scrumtraining opgeno-

veelgebruikte succesvolle methode in het bedrijfsleven. Deze training heeft plaatsgevonden op 6 dagdelen.

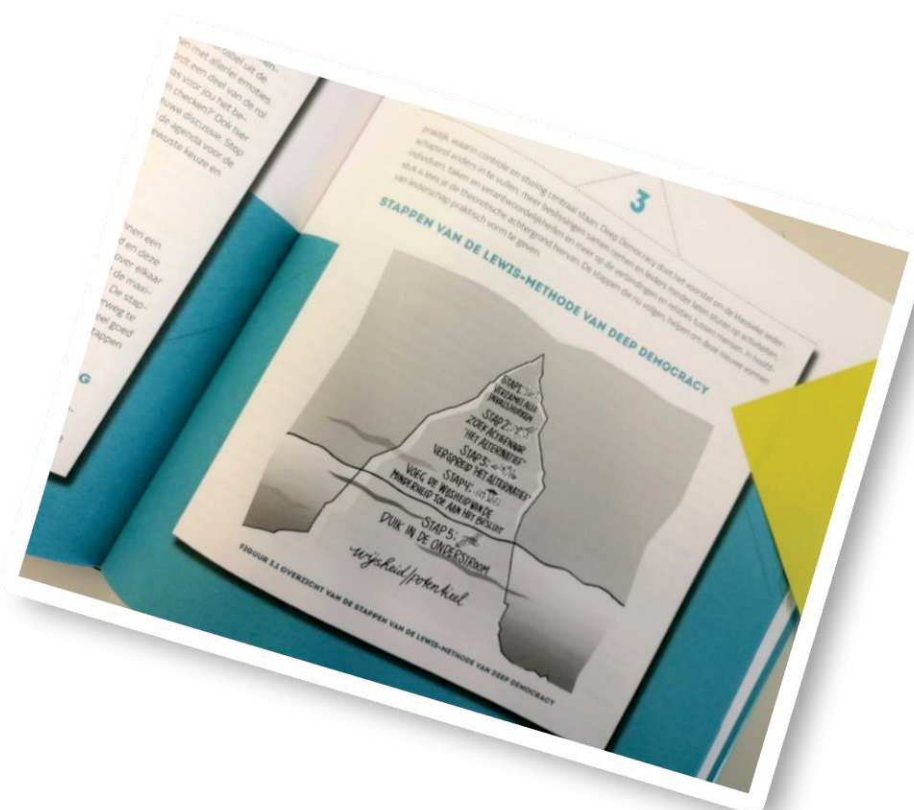
scrum-methode.

Naar aanleiding hiervan hebben de leraren een LOG gegeven voor collega's waarna ook zij dit zijn gaan toepassen in de lessen.

Het gaat hierbij in eerste instantie om: Wiskunde, M&O, Maatschappijleer, Scheikunde en Natuurkunde

Scrumleraren hebben tijdens de onderzoeksmarkt een presentatie geven over hun resultaten van het scrummen tijdens de lessen

men in het aanbod van de LeraarOntwikkelGroepen (LOG).

Speerpunt

6. OPLEIDEN EN ONDERZOEK IN SCHOOL

We willen het opleiden in school borgen en inbedden in de school- en teamstructuur, de relatie met het integraal personeelsbeleid (en de functiemix) expliciteren, koppelen aan school- en onderwijsontwikkeling, de betrokkenen verder professionaliseren en doorgroeien naar een academische opleidingsschool. Het is de bedoeling dat:

- er in school onderzoek wordt gedaan op het gebied van leerlingenzorg, vakontwikkeling en –didactiek, school- en onderwijsontwikkeling;
- in het opleidingsprogramma van studenten onderzoek en onderzoeksvaardigheden zijn opgenomen;
- opleiders een VELON-registratie hebben en er in elk team een werkbegeleider is met een opleidingsniveau van professional master of master of education en
- er onderwijsontwikkelingsfuncties en opleidingsfuncties op LC en LD niveau zijn opgenomen in het functiegebouw.

Sectoroverstijgend

Sectorakkoord

Lerende organisatie (Ambitie 5)

Doelen	Acties	Resultaat	Borging
 Onderzoek in school Onderzoek naar organisatievormen om leren anders te organiseren	Datateam Samenstelling: 5 leraren (vmbo, mbo), teamleider, hoofd leerlingzaken. • Het datateam heeft de teams gevraagd onderwerpen voor onderzoek aan te leveren.	Op basis van ingediende verzoeken is onderzoek gedaan naar: • BYOD Hoe wordt BYOD door de verschillende teams en vakgebieden ingezet? Hoe ervaren de leerlingen het gebruik van een device in de les en wordt het ingezet voor differentiatie? • Herziene adviezen basisscholen; Presteren de leerlingen met een herzien advies op het aangepaste niveau? • Proeftuin; Wat is het effect van de ingezette variabelen (flexrooster, coaching, leerdoelen en keuzevrijheid) op het leerrendement en motivatie van de leerlingen in voorexamenklassen HAG? • De resultaten van deze onderzoeken zijn gepresenteerd aan de schoolleiding, teams en secties. • Schoolbreed heeft het datateam de resultaten gepresenteerd tijdens de onderzoeksmarkt.	• Onderzoek wordt 3 jaar achtereenvolgens uitgevoerd. • Terugkoppeling naar betreffende secties die gedeeltelijk hun verbeterplannen hierop baseren. • Het datateam evalueert jaarlijks. • Succesvolle afronding met certificaat opleiding Datateam. • Inventarisatie van verdere professionaliseringsbehoefte Datateam. • Oriëntatie op samenwerking met Datateam RSG. • Presentatie onderzoek aan de raad van toezicht

Speerpunt

5. GEMEENSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID. HET TEAM CENTRAAL!

Het personeelsbeleid van het Martinuscollege is gericht op de professionele ontwikkeling van het (aankomende) personeel in relatie tot hun loopbaanontwikkeling en de koers van de school. Hierbij staan de volgende doelstellingen centraal.

Sectorakkoord

Personeelsontwikkeling (Ambitie 6)

Doelen	Acties	Resultaat
Hoe kan het personeelsbeleid de koers van de school ondersteunen?	➤ Gesprekscyclus wordt systematisch aangehouden waarin voortgangs-, functionerings- en beoordelingsgesprekken worden afgewisseld o.b.v. de STARR-methode. Reflectie staat centraal. ➤ Eerstejaarsbeoordelingen worden n.a.v. 360 gr feedback gevoerd. ➤ Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit staan centraal in team- en sectieoverleggen.	✓ 2 LC beoordelingen onbepaalde tijd. ✓ 7 LC procedures bepaalde tijd. ✓ 5 LD procedures bepaalde tijd. ✓ 3 OP beoordelingen LB onbepaalde tijd. ✓ 2 OOP beoordeling onbepaalde tijd. ✓ Inzet PGB's, jaarlijkse inventarisatie van wensen en voorkeuren.
Hoe vergroten we het plezier in werken?	➤ Er wordt interne coaching aangeboden bij verzuimbestrijding, professionele groei en vastlopen teams/secties. ➤ Deelname aan onderzoeksproject Verbinden en Vernieuwen afgerond. ➤ Scholing t.b.v. professionele groei conform scholingsbeleid en persoonlijk budget. ➤ Samenwerking met een arbeidsdeskundige van Blijwerk (voorheen Tredin). ➤ In maart 2017 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek (mto) uitgevoerd. In 2018 zijn acties opgevolgd. In 2019 volgt een tussentijdse meting.	✓ Diverse interne coachingstrajecten. ✓ 3 deelnemers deelproject 'laten opstromen van leraren' met opleidingsbeurzen 2^e tranche is afgerond. ✓ 2 deelnemers NSO Traject oriëntatie op leiderschap ✓ 6 deelnemers NSO Traject teacher leadership ✓ 4 (onbevoegd) studerend voor 2^e graads. ✓ 7 lerarenbeurzen.
Hoe wordt de professionaliteit van het team vergroot?	➤ Het houden van ervaringsgericht interview volgens zogenaamde STARR-methode bij sollicitaties LC en LD functies, nieuwe aanstellingen en referentiecheck. ➤ Externe scholingsdagen, individuele scholingen en transfer van informatie tussen teams ➤ Vervolg met LOG's: leraar ontwikkelings groep	✓ 4 x LOG's georganiseerd.
Hoe bewaken we de kwaliteit van de instroom?	➤ Begeleiding startende leraren: traject waarin startende leraren de eerste 3 jaren van hun loopbaan intensief worden begeleid. ➤ we monitoren en registreren succesvolle weravingskanalen tot op heden. ➤ deelname ROWF. ➤ deelname aan onderzoeksproject Verbinden en Vernieuwen. ➤ Deelname netwerk HRM NHN.	✓ Vervolg en oppakken traject startende leraren. ✓ 42 studenten waarvan 11LIO' ers in schooljaar 2017-2018. ✓ Afspraken tussen scholen m.b.t. opvragen referenties.

WERKGELEGENHEID

De totale werkgelegenheid (197,14 fte) is in schooljaar 2017-2018, licht gedaald ten opzichte van het schooljaar 2016-2017 (198,83 fte). De daling doet zich met name voor bij het onderwijs ondersteunend personeel.

Tabel 4 Werkgelegenheid in fte

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
OP+Dir	153,37	161,87	154,52	153,71	153,55
OOP	40,64	41,37	42,09	45,12	43,58
Totaal	194,01	203,24	196,61	198,83	197,14

De lichte stijging van 'werkgelegenheid in fte per leerling' doet zich alleen bij het onderwijzend personeel en directie (+ 3,3%) voor.

Tabel 5 Werkgelegenheid in fte per leerling

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
OP+Dir	0,0734	0,0752	0,0729	0,0750	0,0779
OOP	0,0194	0,0192	0,0198	0,0220	0,0221

AANTAL LEERLINGEN PER PERSONEELSLID

Een andere indicator voor het vaststellen van de werkgelegenheid is het 'aantal leerlingen per personeelslid' (het aantal leerlingen gedeeld door het aantal personeelsleden).

Het totaal aantal leerlingen per personeelslid ligt op het Martinuscollege lager dan het landelijk gemiddelde. Het aantal leerlingen onder onderwijzend personeel en directie is sterk gedaald ten opzichte van het jaar daarvoor. Per fte onderwijs ondersteunend personeel is het aantal leerlingen hetzelfde gebleven ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 6 Aantal leerlingen per fte personeelslid

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
OP+Dir					
Martinuscollege	13,6	13,3	13,7	13,3	12,8
Landelijk (per kalenderjaar t)	15,4	15,4	15,4	15,5	15,6
OOP					
Martinuscollege	51,4	52,0	50,4	45,4	45,2
Landelijk	N/B	N/B	N/B	N/B	N/B
Totaal					
Martinuscollege	10,77	10,59	10,79	10,31	10,00
Landelijk	N/B	N/B	N/B	N/B	N/B

INSTROOM, DOORSTROOM EN UITSTROOM

Tabel 7 Verloop aantal medewerkers

	2016		2017		2018	
	fte	aantal	fte	aantal	fte	aantal
Aantal medewerkers 1-1	198,73	239	196,43	240	196,99	239
In dienst	13,85	23	15,82	30	11,53	25
Uit dienst	16,15	22	15,26	31	20,44	30
Aantal medewerkers 31-12	196,43	240	196,99	239	188,08	234
In dienst:						
vervanging	5,77	0	8,19	0	2,88	7
regulier	8,08	0	7,64	0	8,65	18
	13,85	23	15,82	30	11,53	25
Uit dienst:						
FPU /pensioen	6,57	8	7,69	8	2,97	4
verhuizing/andere baan	2,12	3	1,84	2	4,01	5
beëindigingsovereenkomst	2,32	3	0,64	1	4,12	5
overleden	0,00	0	nvt	nvt	1,00	1
negatieve beoordeling	0,00	0	0,00	0	0,00	0
overig	5,14	8	5,09	20	8,34	15
	16,15	22	15,26	31	20,44	30
Gemiddeld aantal werknemer	196,24	241	199,25	244	193,37	235

GEMIDDELDE LEEFTIJDOPBOUW

Je ziet een lichte verschuiving van de gemiddelde leeftijdsopbouw. De categorieën tot 45 jaar zijn licht gestegen en de categorie 65+ licht gedaald door uitstroom van deze medewerkers. Daarnaast zien we een lichte afname in de leeftijdscategorie 45-55.

Tabel 8 Gemiddelde leeftijdsopbouw

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Totaal	%	%	%	%	%
tot 35	13%	15%	14%	15%	18%
vanaf 35 tot 45	18%	17%	17%	13%	14%
vanaf 45 tot 55	24%	24%	26%	25%	23%
vanaf 55 tot 65	44%	40%	43%	43%	45%
vanaf 65	1%	4%	0%	3%	0,18%
	100%	100%	100%	100%	100%

FUNCTIEMIX

Doelen	Acties	Resultaat
Leraren krijgen een LB-, LC- of LD-functie als zij de rol van leraar, kaderleraar of seniorleraar kunnen vervullen.	➤ De in 2017 benoemde kaderleraren krijgen een benoeming voor onbepaalde tijd in die rol en functie. ➤ Start nieuwe sollicitatieronde en opbouw portfolio's voor kader- en seniorleraren.	✓ Portfolio's zijn ingeleverd.
Leraren ervaren een loopbaanperspectief op het gebied van vak- en onderwijsontwikkeling, zorg en opleiden	➤ Medewerkers koppelen aan opdrachten en maken van resultaatafspraken, ontwikkelassessment, interview, beoordeling o.b.v. kaderdocument.	✓ Leraren werken actief aan hun ontwikkeling via opbrengstgerichte opdrachten en rapporteren in portfolio.

Tabel 9 Functiemix

	0-meting	bezetting		bezetting		bezetting		streefformatie
	%	fte	%	fte	%	fte	%	%
LD	16,80	30,96	21,58	29,71	20,40	31,64	22,88	24,70
LC	21,00	32,86	22,91	33,60	23,07	32,49	23,50	28,20
LB	62,20	79,64	55,51	82,33	56,53	74,14	53,62	47,10
	100,00	143,46	100,00	145,64	100,00	138,27	100,00	100,00

De verwachting is dat we de streefformatie in 2019 zullen benaderen.

ZIEKTEVERZUIM EN RE-INTEGRATIE

Doelen	Acties	Resultaat
Beleid gericht op ziekteverzuim van 3,5% in 2018.	✓ Bieden van meer loopbaanperspectief (zie functiemix) en het verhogen van het plezier in werken (zie algemeen personeelsbeleid). ✓ Acties gericht op training leidinggevenden en preventie. ✓ Acties gericht op medewerkerstevredenheid vanuit teams en medewerkers.	! Ziekteverzuim in 2017-2018 aanzienlijk gestegen (zie tabel 11). Met name veroorzaakt door langdurig verzuim
Beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag.	➤ Opbouw van aanpak verzuim met arbeidsdeskundige voor de te volgen re-integratietrajecten met vroegtijdige interventies.	✓ 1 medewerker ziek uit dienst.

De landelijke verzuimpercentages in het voortgezet onderwijs zijn in 2017 voor zowel het OP als het OOP licht gestegen ten opzichte van 2016. Het verzuim op het Martinuscollege (gemeten per schooljaar) is zowel bij OP als OOP gestegen. Het ziekteverzuim op het Martinuscollege voor het OP ligt nog steeds boven het landelijk gemiddelde. Het verzuim van het OOP is wel gestegen, maar ligt onder het landelijke gemiddelde. Nadere analyse van het verzuim in schooljaar 2017-2018 laat een duidelijke piek zien in de maanden november t/m juni, met een verzuim tussen de 6,5% en 8,1%. De streef-norm van 3,5% is niet gehaald.

Tabel 10 Ziekteverzuim en reïntegratie

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
	%	%	%	%	%
Ziekteverzuim OP+Dir					
Martinuscollege	3,89	4,32	5,68	5,40	6,24
Landelijk *	5,00	4,90	4,90	5,10	5,30
Ziekteverzuim OOP					
Martinuscollege	6,15	3,87	4,02	3,95	5,07
Landelijk *	5,40	5,10	5,20	5,40	5,50
Ziekteverzuim totaal	2,65	4,23	5,35	5,06	5,98
* bron: www.voion.nl , gegevens per kalenderjaar (t/m 2017)					
	2014	2015	2016	2017	2018
WW uitkeringen (ex-) werknemers	9,00	7,00	8,00	9,00	11,00
ZW uitkeringen (ex-) werknemers	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

WERVING

Doelen	Acties	Resultaat
Het wervingsbeleid is gericht op de selectie van goede, jonge en vooral gemotiveerde medewerkers.	➤ Het Martinuscollege participeert in de Regionale Opleidingschool West-Friesland. Hierin wordt op intensieve wijze samengewerkt met lerarenopleidingen. De leraar in opleiding krijgt professionele begeleiding op maat op de werkvloer. OPLIS draagt hierdoor bij aan de werving en selectie van goede, jonge en vooral gemotiveerde medewerkers. ➤ interne en externe werving via de website van het Martinuscollege, meesterbaan.nl, Indeed en social media.	

2.1.2.4 KWALITEITSZORG

Voor onze school geldt een sterk kwaliteitsbewustzijn. Waar mogelijk wordt de kwaliteit van het onderwijs en het andere werk verbeterd. De school werkt systematisch aan de verbetering van de kwaliteit en aan de bijdrage daaraan door de personeelsleden en de leerlingen.

In het kader van kwaliteitsbewaking hanteert de school op zowel individueel niveau van personeelsleden als op afdelings- en vakniveau een cyclisch model voor het behoud en de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Deze systematiek van werken is in het schoolplan opgenomen en komt bijvoorbeeld tot uiting in de jaarcyclus van evaluatie en bijstelling van team- en opleidingsdoelen, -acties en -resultaten.

In het kader van de professionele dialoog, formuleren wij onze doelstellingen op Policy Governance wijze ¹. De acties die daaruit volgen, de planning, mogelijke indicatoren, normen en meetinstrumenten kunnen in en na gesprekken in de teams gezamenlijk worden geformuleerd. Dit zal, ons inziens, tot duurzamer onderwijsbeleid leiden.

¹ De doelen moeten dan zuiver (of ruim) zijn, i.e. zonder 'hoe'-elementen en iedere doelstelling begint met de doelgroep, waarna vervolgens geformuleerd wordt wat er voor die doelgroep bereikt moet worden.

2.1.3 Financiële informatie

2.1.3.1 VERMOGEN EN RESULTAAT

RESULTAAT

De exploitatie voor 2018 sluit af met een negatief resultaat van € 51.012 (2017: negatief € 1.790.899). De rentabiliteit (resultaat/totale baten) over 2018 is -0,3 % (2017: -9,8 %).

Tabel 11 Staat van baten en lasten 2018

	2018	2017	Vershil
Baten			
Rijksbijdragen	17.259.957	17.578.775	-318.818
Overige baten	685.928	695.857	-9.929
Totaal baten	17.945.885	18.274.632	-328.747
Lasten			
Personeelslasten	14.298.240	14.854.385	-556.145
Afschrijvingen	556.988	606.970	-49.982
Huisvestingslasten	1.096.827	2.280.759	-1.183.932
Overige lasten	2.048.352	2.330.408	-282.056
Totaal lasten	18.000.408	20.072.522	-2.072.115
Saldo baten en lasten	-54.523	-1.797.890	1.743.368
Financieel baten en lasten	3.511	6.991	-3.480
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	-51.012	-1.790.899	1.739.887
Bijzondere baten en lasten	0	0	0
Resultaat	-51.012	-1.790.899	1.739.887

Vergeleken met 2017 zijn de inkomsten uit de **Rijksbijdragen** in 2018 gedaald met € 318.818.

Rijksbijdragen

Vershil t.o.v. 2017

Normvergoeding materieel	-€ 115.000
Normvergoeding personeel	-€ 433.000
Prestatiebox	€ 29.000
Aanv. bekostiging	€ 162.000
Geoormerkt	-€ 196.000
Samenwerkingsverband	€ 235.000
	-€ 318.000

De normvergoedingen personeel en materieel zijn in totaal ca. € 548.000 lager dan 2017. Dit wordt veroorzaakt door:

- 77 minder leerlingen op peildatum 1-10-2017 (1.972) ten opzichte van 1-10-2016 (2.049), wat resulteert in een lagere bekostiging van € 656.000.
- Hiertegenover staat een prijsbijstelling van 1,59% voor materieel (+ € 31.000) en 2,61% voor personeel (+ € 324.000).
- Een oplopend deel van de bekostiging van zorgleerlingen (€ 247.000) wordt, in verband met de opting out financiering niet meer via de normvergoeding, maar door het Samenwerkingsverband uitbetaald. De baten van uit het samenwerkingsverband zijn hierdoor ook hoger.

Het niet-structurele karakter van de aanvullende rijksbekostiging verklaart het verschil met vorig jaar. In 2018 heeft de school een subsidie voor het technisch vmbo ontvangen (€ 184.000) waarbij, na aftrek van een deel ter financiering van nieuwe lascabines een bedrag van € 138.000 via de exploitatierekening is verantwoord. Daarnaast heeft de school in 2018 minder subsidie besteed (en dus verantwoord) aan het project Verbinden en Vernieuwen.

De overige baten zijn gedaald met € 10.000, dit heeft vooral te maken met minder ontvangen overige subsidies dan in 2017 (Voion).

In verband met een lager (gemiddeld) leerlingaantal in 2018 (gemiddeld 1.956 leerlingen ten opzichte van 2.017 in 2017, dit is een daling van 3%) zijn de **Personele lasten**, ondanks hogere loonkosten door contractloon- en (pensioen)premie ontwikkelingen, ten opzichte van 2017 gedaald.

Naast minder lessen zijn de volgende ontwikkelingen van invloed geweest op de loonkosten in 2018 ten opzicht van 2017.

Personele lasten

Vershil t.o.v. 2017

Minder lessen ivm minder II	-€ 463.000
Loonkst- en premie ontw.	€ 178.000
Minder geoorm. personele lst.	-€ 41.000
Transitievergoeding 2017	-€ 118.000
Minder vervangingskosten	-€ 53.000
Minder dotatie pers. voorziening	-€ 55.000
Overig	-€ 4.000
	-€ 556.000

Tabel 12 gemiddeld aantal leerlingen

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
aantal leerlingen per 1-10 van schooljaar	2152	2121	2049	1972	1.934
	2015	2016	2017	2018	2019
aantal leerlingen t.b.v. bekostiging	2152	2121	2049	1972	1934
gemidd. aantal leerlingen per kalenderjaar	2139	2088	2.017	1.956	
t-5 mnd effect	-13	-30	-32	-16	

Het resultaat over 2018 in zijn geheel (baten minus lasten) is positief beïnvloed door een gunstig t-5 maanden effect: de ontvangen normvergoeding voor de laatste vijf maanden van 2018 is gebaseerd op 38 meer leerlingen dan waarvoor bij de lessenverdeling met ingang van 1 augustus is gerekend.

De **Afschrijvingen** zijn € 49.982 lager dan in 2017, dit heeft onder andere te maken met de terugname van de bijzondere waardevermindering van de speelzaal.

De **Huisvestingslasten** zijn in 2018 ten opzichte van 2017 gedaald met € 1.183.932, dit heeft vooral te maken met de aanvullende dotatie in 2017 aan de voorziening groot onderhoud ten behoeve van geplande renovaties in de jaren 2018 t/m 2021 van € 1.117.000. In 2018 is bovendien de dotatie t.a.v. de in 2017 geplande renovaties voor 2019 t/m 2021 (deelproject 2 en 3) ad. € 271.000 weer vrijgevallen omdat deze renovaties niet kwalificeren als groot onderhoud.

Voor onderhoud en aanpassingen aan het gebouw is in 2018 meer uitgegeven dan in 2017 in verband met meerwerk t.b.v. de Binask renovatie, waaronder een deel in verband met asbestverwijdering.

Huisvestingslasten

Vershil t.o.v. 2017

Dotatie groot onderhoud	-€ 1.319.000
Onderhoud en aanpassing	€ 170.000
Minder kosten g/w/e	-€ 9.000
Minder schoonmaakkosten	-€ 3.000
Overig	-€ 23.000
	-€ 1.184.000

De **Overige lasten** zijn gedaald met € 282.056.

Naast lagere kosten ten aanzien van gesubsidieerde projecten (€ 165.000), is er sprake van een daling van de overige lasten met € 117.000 ten opzichte van 2017 (zie ook onderstaande opstelling). De daling van de advieskosten heeft te maken met het feit dat in 2017 extra advieskosten gemaakt zijn in het kader van het Binask traject en een pr-campagne. Andere kosten zoals kosten voor arbo- en veiligheid en (onderhoud van) inventaris en gereedschappen, zijn gestegen.

Vershil t.o.v. 2017

Geormerkte kosten	-€ 165.000
Advieskosten	-€ 176.000
Cursuskosten	-€ 6.000
Arbo/veiligheid	€ 34.000
Reis-, verblijf- en repr.kst.	-€ 21.000
Inv./Gereedsch. incl. onderh.	€ 35.000
Lesmateriaal	€ 5.000
Leerlingactiviteiten	-€ 14.000
Inkopen aula	€ 14.000
Overig	€ 12.000
	-€ 282.000

De **Rentebaten** zijn in 2018 wederom gedaald met name vanwege lagere rentepercentages die vergoed worden op de uitstaande gelden.

RESULTAAT 2018 TEN OPZICHTE VAN DE BEGROTING

Ten opzichte van de begroting wijkt het resultaat over 2018 in positieve zin af met in totaal €. 117.651.

Tabel 13 Staat van baten en lasten 2018 t.o.v. de begroting

Staat van Baten en lasten t.o.v. begroting	2018 actueel €	2018 begroting €	2018 verschil €
Baten			
Rijksbijdragen	17.259.957	16.544.094	715.863
Overige baten	685.928	512.420	173.508
Totaal baten	17.945.885	17.056.513	889.371
Lasten			
Personeelslasten	14.298.240	13.477.986	820.255
Afschrijvingen	556.988	603.556	-46.567
Huisvestingslasten	1.096.827	1.442.642	-345.815
Overige lasten	2.048.352	1.796.643	251.709
Totaal lasten	18.000.408	17.320.826	679.581
Saldo baten en lasten	-54.523	-264.313	209.790
Financiële baten en lasten	3.511	3.099	412
Resultaat na belastingen	-51.012	-261.214	210.202
Buitengewoon resultaat	0	0	0
Resultaat	-51.012	-261.214	210.202

Uit de vergelijking van het resultaat 2018 met de begroting over 2018 zijn hogere Rijksbijdragen en meer overige baten te zien (€ 889.000), alsook hogere lasten dan begroot (€ 680.000). Hiervan komt € 109.000 voor rekening van de besteding van de (niet begrote) geoormerkte subsidies in zowel de Baten (€ 109.000) als de lasten.

De **Rijksbijdragen** zijn € 715.863 hoger dan begroot:

Rijksbijdragen	Verschil t.o.v. begroting
Normvergoeding materieel	€ 99.000
Normvergoeding personeel	€ 303.000
Prestatiebox	-€ 17.000
Aanv. bekostiging	€ 225.000
Geoormerkt	€ 109.000
Samenwerkingsverband	-€ 3.000
	€ 716.000

De verhoging van de normvergoeding personeel (gpl) ter dekking van de loon- en premie ontwikkelingen en de prijsbijstelling van de materiële normvergoeding zijn niet in de begroting opgenomen. Daarnaast is de materiele vergoeding hoger uitgevallen doordat aan sommige elementcodes een hoger tarief hangt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden (gemengde leerweg/mvi). De hogere aanvullende bekostiging heeft te maken met niet begrote subsidies voor technisch vmbo, studieverlof, scholing en nieuwkomers, waar in de lasten niet-begrote bestedingen tegenover staan.

Het verschil in de **Overige baten** (€ 173.508) wordt voor € 99.000 veroorzaakt door niet begrote subsidies, o.a. vanuit

het ROWF, Erasmus, en overige vergoedingen waar in de personele lasten niet-begrote kosten tegenover staan. Daarnaast ontstaat een positief verschil van € 43.000 in ontvangen overige ouderbijdragen omdat niet alle leerlingactiviteiten worden begroot, hier staan echter ook meer lasten dan begroot tegenover.

De **Personele lasten** zijn hoger door niet begrote contractloon- en premiestijgingen en niet begrote geoormerkte personele lasten, meer uitgegeven lessen in schooljaar 2017/2018, meer inzet OOP, incl. niet bezuinigde OOP-formatie en hogere dotaties aan personele voorzieningen. De vervangingskosten in verband met ziekte zijn, met name in schooljaar 2017/2018 hoger dan begroot (€ 66.000), daarentegen vallen de vervangingskosten in verband met ouderschapsverlof veel lager uit dan begroot (- € 142.000).

Personele lasten	
	Vershil t.o.v. begroting
Geoormerkte personele kosten	€ 92.000
Extra inzet ivm subsidies	€ 83.000
Contractloon- en premie-ontw.	€ 452.000
meer inzet OP en OOP	€ 78.000
Minder vervanging ziek/oud.verlof	-€ 76.000
Hogere dotatie pers.voorziening	€ 191.000
	€ 820.000

De **Afschrijvingen** zijn € 46.567 lager dan begroot in verband met een terugname van de bijzondere waardevermindering van de spelzaal (€ 36.000) en lagere afschrijvingslasten van hard- en software (€ 21.000). Met betrekking tot de afschrijvingslasten van de boekenfondsvoorraad is er meer afgeschreven dan begroot (€ 12.000).

De **Huisvestingslasten** vallen € 345.815 lager uit dan begroot.

Dit heeft te maken met de vrijval van de in 2017 en 2018 opgenomen voorziening groot onderhoud (totaal € 542.000) ten aanzien van het tweede en derde deel van de geplande renovatie en herinrichting in het kader van het beleidsspeerpunt "optimalisering van de fysieke leeromgeving", zijnde de herinrichting van de c-afdeling, inclusief clustering van de ckv- en bevo vakken, en de verbouwing en herinrichting van de praktijklokale techniek en handvaardigheid. De aanleiding van deze twee deelprojecten is meer gelegen in de noodzaak tot onderwijskundige aanpassingen dan in de (technisch georiënteerde) noodzaak tot het geschikt houden van het schoolgebouw, waardoor voor deze kosten geen voorziening kan worden gevormd.

Op basis van het in 2018 geactualiseerde groot onderhoudsplan is de reguliere dotatie met € 32.000 verhoogd, wat de rest van het verschil van de post t.o.v. de begroting verklaart.

Binnen de huisvestingslasten zijn extra kosten gemaakt met betrekking tot de binask renovatie (€ 163.000). Deze kosten bestaan onder andere uit een hogere aanneemsom dan waarmee rekening was gehouden in de voorziening groot onderhoud (€ 28.000), meerwerk (€ 46.000) en kosten voor sanering van aangetroffen asbest € 73.000.

Huisvestingslasten	
	Vershil t.o.v. begroting
Dotatie groot onderhoud	-€ 510.000
Meer aanpassing gebouw	€ 179.000
Minder onderhoudskosten	-€ 2.000
Minder kosten g/w/e	-€ 7.000
Meer schoonmaakkosten	€ 6.000
Overig	-€ 12.000
	-€ 346.000

De **Overige lasten** vallen hoger uit dan begroot (€ 251.709). De verschillen worden vooral veroorzaakt door hogere kosten voor scholing en arbokosten. Tegenover de hogere kosten van leerlingactiviteiten en inkopen aula staan ook hogere opbrengsten.

Overige lasten	Vershil t.o.v. begroting
Geormerkte ov. lasten	€ 6.000
Advieskosten	-€ 42.000
Cursuskosten	€ 88.000
Arbo/veiligheid	€ 46.000
Reis-, verblijf- en repr.kst.	€ 41.000
Inv./Gereedsch. incl. onderh.	€ 44.000
Lesmateriaal	€ 7.000
Leerlingactiviteiten	€ 45.000
Inkopen aula	€ 25.000
Overig	-€ 7.000
	€ 253.000

NADERE ANALYSE BALANS PER 31-12-2018

Het meest opvallende verschil ten opzichte van de balans per 31-12-2017 betreft de daling van de voorziening groot onderhoud als gevolg van de binask renovatie, welke voor een bedrag van € 973.000 ten laste van deze voorziening is gebracht. De liquide middelen zijn met ongeveer een vergelijkbaar bedrag gedaald. De personele voorzieningen zijn gestegen als gevolg van extra dotaties, met name bij de voorziening langdurig ziek.

Daarnaast zijn de vaste activa gestegen, in verband met meer investeringen (waaronder de inrichting van de binask vleugel voor € 314.000 en de aanschaf van 400 zonnepanelen voor € 107.000) dan afschrijvingen, en zijn de kortlopende schulden gestegen door een hoger crediteurensaldo. Dit laatste is het gevolg van nog niet betaalde facturen van de aanemer (€ 173.000) op balansdatum in verband met nog lopende onderhandelingen t.a.v. meerwerk en de asbestsanering.

NADERE TOELICHTING KASSTROOMOVERZICHT

De afname van de liquide middelen (€ 965.000) is voornamelijk te verklaren uit een onttrekking (uitstroom van liquide middelen) uit de voorziening groot onderhoud t.b.v. de binask renovatie van € 973.000, en meer investeringen dan afschrijvingen (€ 270.000), tegenover een toename van de personele voorzieningen (€ 158.000) en een afname van het werkkapitaal (€ 143.000) in verband met een hoger crediteurensaldo.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2018 geldmiddelen zijn opgeofferd. Daarnaast zijn in 2018 geen investeringen verricht door middel van financiële leasing.

FINANCIËLE SITUATIE OP BALANSDATUM

De inspectie heeft risico-indicatoren ('kengetallen') en signaalwaarden geformuleerd voor het tijdig detecteren van financiële risico's bij besturen en instellingen. In onderstaande tabel zijn de indicatoren uit het toezichtkader gemarkeerd. Per 31-12-2018 is de financiële positie van het Martinuscollege als volgt samen te vatten:

Tabel 14 Financiële kengetallen

	signaalwaarden	2018	2017	2016
Financiële kengetallen				
Ratio's resultatenanalyse				
* rentabiliteit	< - 10%	-0,3%	-9,8%	-6,9%
* 1-, 2-, en 3-jarig gemiddelde rentabiliteit 2017		-0,3%	-5,0%	-5,7%
signaleringswaarden gemiddelde rentabiliteit	< - 10%		< - 5%	< 0%
* huisvestingsratio	> 10%	5,90%	11,41%	
rijksbaten (incl. SWV) /totale baten (incl. rentebaten)		96,16%	96,16%	
personele lasten/totale lasten		79,43%	74,00%	
Ratio's analyse vermogenspositie				
* liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,26	3,97	
* weerstandsvermogen	< 0,05	0,27	0,26	
* solvabiliteit b (ev. + voorz./tot. verm.)	< 0,3	0,80	0,83	

* zie "Kengetallen en signaalwaarden continuïteitstoezicht" van de Inspectie van het Onderwijs, 23-9-2016

Ratio's resultatenanalyse

De **rentabiliteit**, dit is het resultaat gedeeld door de financiële baten komt voor 2018 uit op -0,28% (2017: -9,8%), dit is ruim onder de signaleringsgrens van de inspectie van -10%.

De inspectie hanteert in haar toezichtkader nog twee extra variaties op de rentabiliteit: de gemiddelde rentabiliteit over de afgelopen twee jaar (met een signaleringsondergrens van -5%) en de gemiddelde rentabiliteit over de afgelopen drie jaar (met een signaleringsondergrens van 0%). De 3-jaarsrentabiliteit van het Martinuscollege gerekend over de jaren 2016, 2017 en 2018 van 5,7% komt boven de signaleringsgrens uit. De extra dotatie voor groot onderhoud in 2017 (€ 1.117.000,-) en het restant van de afwikkeling van de asbestclaim in 2016 (€ 320.000,-) zijn hier debet aan.

De **huisvestingsratio**, dit zijn de huisvestingslasten plus de afschrijvingslasten met betrekking tot de geactiveerde gebouwen, gedeeld door de totale lasten, komt in 2018 ook uit op 5,9%, dit is ruim onder de signaleringsnorm van 10%.

Ratio's analyse vermogenspositie

De **liquiditeit** is de verhouding tussen de vlottende activa inclusief liquide middelen en kortlopende schulden (current ratio). Een ratio van 1 geeft aan dat de instelling alle kortlopende schulden op balansdatum vanuit de vlottende activa kan voldoen. De signaalwaarde is door de inspectie vastgesteld op 0,75 (ondergrens). Er is geen bovengrens meer. Per 31-12-2018 was de liquiditeit van het Martinuscollege 3,26 (2017: 3,97), dit is, ondanks een flinke verlaging ten opzichte van 2017 nog steeds ruimschoots boven de signaleringsgrens.

Het **weerstandsvermogen**, dit is het eigen vermogen gedeeld door het bedrag aan baten, is door een sterkere daling van

de baten ten opzichte van de daling van het eigen vermogen gestegen van 0,26 in 2017 naar 0,27 in 2018. Het weerstandsvermogen blijft hiermee ruim boven de signaleringsgrens van 0,05.

De **solvabiliteitsratio** geeft de mate weer waarin de school wordt geacht op langere termijn aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen inclusief reserves en voorzieningen, en het totaal vermogen, waarbij de inspectie een minimum solvabiliteitseis van 0,3 hanteert. Per 31-12-2018 was de solvabiliteit van het Martinuscollege 0,80, dit is ruimschoots boven de signaleringsgrens.

2.1.3.2 GOVERNANCE

Het Martinuscollege onderschrijft als lid van de VO-raad de Code Goed Onderwijsbestuur VO, waarin afspraken zijn opgenomen over verantwoording, medezeggenschap en het tegengaan van belangenverstrengeling.

In lijn met de code zijn de statuten en reglementen van het Martinuscollege door het bestuur gepubliceerd op de website:

- <https://www.martinuscollege.nl/de-school/regels-en-richtlijnen.html>

Ook zijn het jaarverslag, de al dan niet betaalde (hoofd- en) nevenfuncties van bestuur en toezichthouders en de gegevens over het bestuur en de interne toezichthouders door het bestuur gepubliceerd op de website:

- <https://www.martinuscollege.nl/de-school/organisatie/jaarverslag.html>
- <https://www.martinuscollege.nl/de-school/organisatie/raad-van-toezicht-en-college-van-bestuur.html>

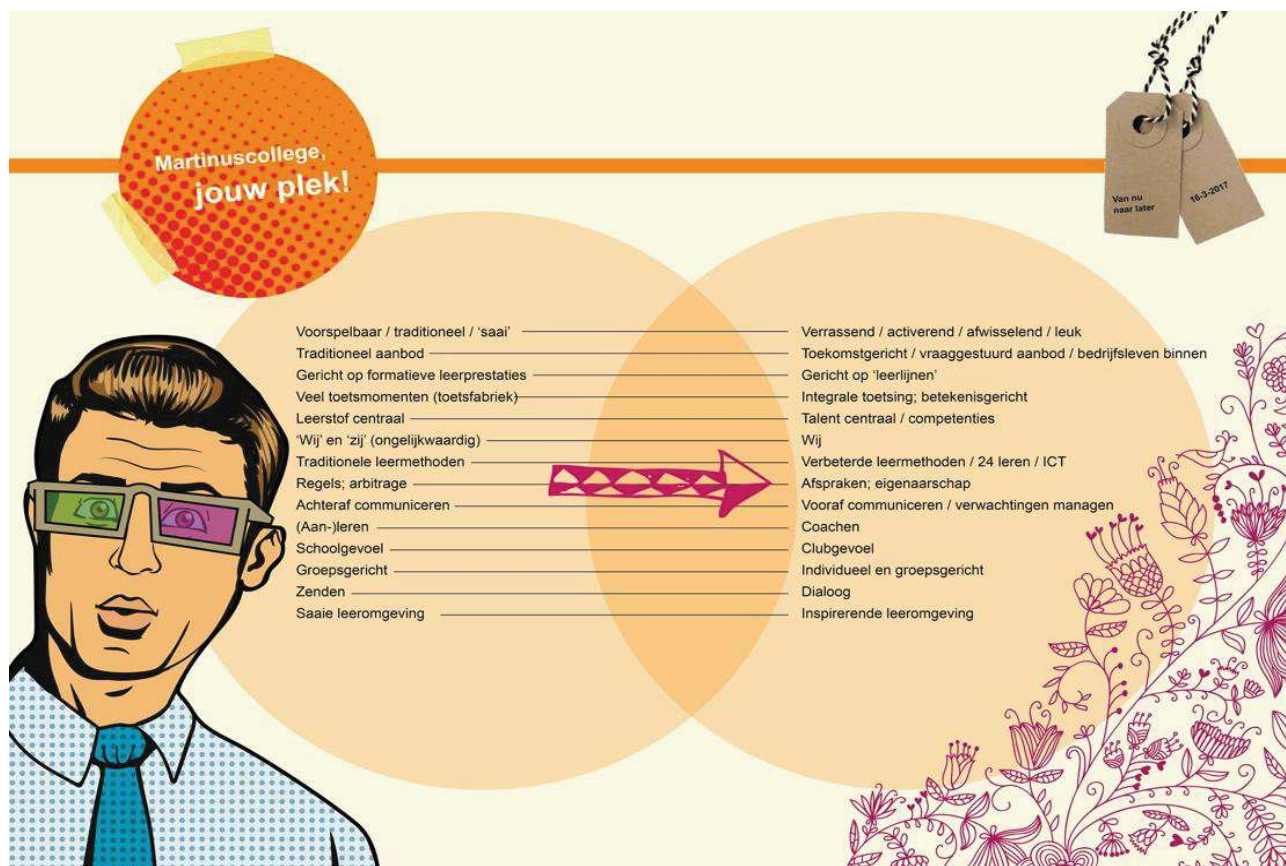
De doelstellingen van de horizontale dialoog met externe stakeholders zijn terug te vinden in het beleidsspeerpunt versterking van externe contacten en het speerpunt PR & communicatie.

HORizontALE VERANTWOORDING

Via de medezeggenschapsraad (MR) spreken medewerkers, ouders en leerlingen in formele zin mee over het schoolbeleid. De gehele MR spreekt vier à vijf keer per jaar met het bestuur en de directie, de personeelsgeleding van de MR daarnaast nog ongeveer tien keer per jaar. In deze gesprekken wordt informatie uitgewisseld, adviseert de MR het bestuur en verleent de mr instemming omtrent belangrijke aangelegenheden de school betreffende. De gesprekken met de MR verlopen, mijns inziens, in een betrokken, kritische en open sfeer. Daarnaast is er een goed functionerende leerlingenraad met dertig voornamelijk havo- en vwo-leerlingen. Zij komen bijna wekelijks bijeen en spreken een paar keer per jaar over de onderwijsorganisatie en inrichting van het gebouw met een lid van de directie.

In 2017 hebben we, onder leiding van Award Communications, leerlingen en in reactie daarop leraren laten reflecteren op hun beleving van de school(organisatie). Hieronder een samenvatting van de uitkomst van de leerlingen:

Deze leerlingen spreken wij met de (hele) directie meerdere keren per jaar om te horen hoe zij de school ervaren. Dit noemen we I-factory besprekingen. Ook met de groep leraren die, naar aanleiding van de reflectie van de leerlingen, met een ambitiedocument met zeventenentwintig ideeën en plannen zijn gekomen, voeren we twee keer per jaar zo'n gesprek.

De ouders in de oudervereniging voeren eens in de zes weken overleg met de directie over schoolzaken. Ook wordt er, met name in de onderbouw, gewerkt met klankbordgroepen die één à twee keer per jaar bij elkaar komen en waarin ouders direct betrokken worden bij leerlingzaken en onderwijs in de betreffende afdelingen. Er zijn ook klankbordgroepen van leerlingen in deze afdelingen.

Het Martinuscollege participeert in het project 'Scholen op de kaart' (www.scholenopdekaart.nl), waarbij cijfermatige informatie over scholen voor voortgezet onderwijs verzameld wordt in één systeem. Deze informatie, afkomstig van DUO, Onderwijsinspectie en van de scholen zelf, wordt bewerkt en gevisualiseerd in 20 vensters, bedoeld voor bezoekers om vo-scholen ook met elkaar te kunnen vergelijken.

Het bestuursverslag en de jaarrekening worden na vaststelling op de website van de school geplaatst.

Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren met de Raad van Toezicht en voert daarbij ook een voortgangsgesprek. In 2018 in februari en juni. In deze evaluatie zijn de volgende conclusies getrokken:

Het Martinuscollege heeft een gedreven en visionaire bestuurder met passie voor het onderwijs en een goed functionerende schoolleiding, waar hij veel draagvlak heeft. Er is sprake van een constructieve samenwerking.

De bestuurder heeft ook geparticipeerd in een traject van zelfevaluatie en visitatie. De conclusie daarvan was dat de commissie in de gesprekken gemerkt heeft dat er draagvlak is voor het opereren van de bestuurder. Met name op het niveau van de Raad van Toezicht, de directieleden en de teamleiders is er sprake van draagvlak en erkenning voor de bestuurder. Hij is een stevige persoonlijkheid, die dankzij zijn verbale vermogen de visie stevig kan neerzetten. Soms gebeurt dit zo stevig dat het blokkerend werkt op zijn omgeving, in het bijzonder bij groepen leraren en ondersteunend personeel. De zoektocht van de bestuurder om hier anders mee om te gaan, wordt in de organisatie herkend. Men ziet dat hij op dit punt al anders optreedt en dat wordt positief geduid.

Een aantal ontwikkelingen die aandacht blijven vereisen zijn de examenresultaten en het ziekteverzuim. Er is bij dit onderwerp in 2018 veel geïnvesteerd in preventietrajecten, begeleiding en coaching. De resultaten hiervan zullen pas op de langere termijn te merken zijn.

Er zijn in 2018 geen meldingen van (potentieel) tegenstrijdig belang van bestuurder, toezichhouders en/of leden van het management gerapporteerd aan de intern toezichthouder door bestuurder.

2.1.3.3 AFHANDELING VAN KLACHTEN

De klachtenregeling is onderdeel van de gedragscode van het Martinuscollege.

Bij klachten zal in eerste instantie altijd geprobeerd worden om intern een oplossing te zoeken tussen betrokkenen en school. Binnen de school is hiervoor een schoolcontactpersoon aangesteld. Indien binnen school geen oplossing kan worden gevonden, bestaat voor de ouder(s)/verzorger(s), leerlingen en medewerkers de mogelijkheid om de externe vertrouwenspersoon in te schakelen. Medewerkers kunnen zich daarnaast wenden tot de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, waarbij het Martinuscollege is aangesloten.

In 2018 zijn vier klachten, conform de klachtenregeling, intern afgehandeld.

2.1.3.4 ONTWIKKELING VERBONDEN PARTIJEN

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in paragraaf 3.4.1.5 Verbonden partijen.

2.1.4 Continuïteitsparagraaf

2.1.4.1 GEGEVENSSET

Tabel 15 Prognose kengetallen algemeen

	2018-2019	2019-2020 prognose	2020-2021 prognose	2021-2022 prognose
Leerlingaantallen	1.934	1.909	1.874	1.828
Personele bezetting in gemiddelde FTE per 31-12				
- Directie	3,00	2,97	2,91	2,84
- Onderwijzend Personeel	131,65	129,18	125,03	120,30
- Overige medewerkers (nft)	41,85	41,29	40,54	39,51
	176,50	173,44	168,48	162,65

Ook in de regio West-Friesland is sprake van een dalende basispopulatie. De prognoses van de leerlingaantallen op onze school op zijn gebaseerd op het huidige aantal leerlingen, een instroom op basis van de groep 8 basispopulatie in West-Friesland voor de komende jaren (bron: CBS 1 januari 2018), vermenigvuldigd met het gemiddeld belangstellingspercentage over de afgelopen vier jaar en de gebruikelijke door- en uitstroompercentages.

De personele bezetting is begroot op basis van het kengetal "Aantal lessen per (soort) leerling". Het kengetal "Aantal lessen per Avo leerling" daalt in de prognoses van 1,25 in schooljaar 2019-2020 naar 1,15 in schooljaar 2023-2024.

BEGROTINGEN 2019-2022

Voor de jaren 2019 t/m 2022 worden beperkte positieve resultaten geprognoseerd ². De volgende ontwikkelingen zijn van invloed op deze resultaten:

- Positieve exploitatieresultaten in het personeelsplan. Vanaf 2020 wordt de ratio op basis waarvan de uitgifte van lessen berekend wordt verlaagd in verband met te verwachten lagere opbrengsten als gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging. De (geleidelijk in te voeren) maatregel loopt iets voor op de verwachte lagere opbrengsten (incl. overgangsregeling). Het effect van de maatregel is daardoor eerder zichtbaar in de begroting, wat tijdelijk zorgt voor een positief resultaat in het personeelsplan. Daarnaast wordt het personeelsplan, zolang het aantal leerlingen daalt, positief beïnvloed door een (tijdelijk) positief t-5 mnd effect.
- een structureel negatief resultaat op de materiële component. Hier doen zich de gevolgen van dalende leerlingaantallen gelden: de huisvestingskosten zijn namelijk nauwelijks variabel;
- de in het verleden altijd positieve rentecomponent is door de lage rentepercentages nauwelijks meer relevant.

Tabel 16 Ramingen baten en lasten

Staat van Baten en lasten				
in € 1.000	2018	2019	2020	2021
	staat	raming	raming	raming
Baten				
Rijksbijdragen OCenW	17.260	16.659	16.330	16.048
Deelnemersbijdragen	370	320	315	308
Overige baten	316	322	322	319
Totaal baten	17.946	17.300	16.966	16.676
Lasten				
Personele lasten	14.298	13.479	13.349	12.997
Afschrijvingen	557	551	594	637
Huisvestingslasten	1.097	1.197	1.197	1.197
Overige instellingslasten	2.048	1.951	1.825	1.787
Totaal lasten	18.000	17.178	16.965	16.617
Saldo baten en lasten	-55	122	2	59
Financiële baten en lasten	4	3	3	3
Resultaat na belastingen	-51	125	5	62

² Volgens de meerjarenbegroting 2019-2023

Tabel 17 Geprognostiseerde balansen

Balans in € 1.000	31-12-2018 staat	31-12-2019 raming	31-12-2020 raming	31-12-2021 raming
Activa				
Immateriële vaste activa	31	19	7	0
Materiële vaste activa	3.629	3.451	3.978	4.206
Financiële vaste activa	8	8	8	9
Totaal vaste activa	3.667	3.477	3.993	4.215
Vorraden	5	7	0	0
Vorderingen	242	269	269	269
Liquide middelen	6.438	5.479	4.917	4.493
Totaal vlottende activa	6.685	5.754	5.185	4.761
Totaal activa	10.353	9.232	9.178	8.976
Passiva				
Eigen vermogen	4.762	4.886	4.891	4.953
Voorzieningen	3.538	2.521	2.483	2.237
Langlopende schulden	1	0	0	0
Kortlopende schulden	2.053	1.824	1.805	1.787
Totaal passiva	10.353	9.232	9.178	8.976

Uitgangspunt van de ramingen is de meerjarenbegroting 2019-2023, waarop vervolgens de grondslagen van vermogens- en resultaatbepaling uit 2018 zijn toegepast en het resultaat uit 2018 in het eigen vermogen is verwerkt.

Het eigen vermogen in 2019 t/m 2021 stijgt enigszins door de (beperkte) positieve resultaten, alsmede de solvabiliteit en het weerstandsvermogen. De liquiditeit daalt ten gunste van de materiële vaste activa, dit wordt veroorzaakt door geplande investeringen vanaf 2020.

Let op: de in paragraaf 2.1.4.3 Belangrijke ontwikkelingen in de baten en lasten genoemde onzekerheden zijn in deze ramingen niet opgenomen.

Tabel 17a Kengetallen continuïteitsparagraaf

	signaalwaarden	31-12-2018 staat	31-12-2019 raming	31-12-2020 raming	31-12-2021 raming
Financiële kengetallen					
Ratio's resultatenanalyse					
* rentabiliteit	< - 10%	-0,28%	0,72%	0,03%	0,37%
* 2-jarig gemiddelde rentabiliteit	< - 5%	-5,04%	0,22%	0,37%	0,20%
* 3-jarig gemiddelde rentabiliteit	< 0%	-5,66%	-3,12%	0,15%	0,37%
* huisvestingsratio	> 10%	5,90%	7,16%	7,25%	7,40%
rijksbaten (incl. SWV) /totale baten (incl. rentebaten)		96,16%	98,09%	98,05%	98,03%
personele lasten/totale lasten		79,43%	78,47%	78,68%	78,21%
Ratio's analyse vermogenspositie					
* liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,26	3,15	2,87	2,67
* weerstandsvermogen	< 5%	27%	28%	29%	30%
* solvabiliteit b (ev. + voorz./tot. verm.)	< 0,3	0,80	0,80	0,80	0,80
kapitalisatiefactor		52%	48%	47%	45%
financieringsbuffer		16%	16%	17%	17%
transactieliquiditeit		11%	11%	11%	11%
risicobuffer		25%	22%	19%	16%

* zie "Kengetallen en signaalwaarden continuïteitsbezoek" van de Inspectie van het Onderwijs, 23-9-2016

2.1.4.2 OVERIGE RAPPORTAGES CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

RAPPORTAGE IRBC SYSTEEM

De financiële continuïteit van de Stichting wordt gewaarborgd door het opstellen van een meerjarenbegroting (zie paragraaf 2.1.4.1). Bij de beoordeling hiervan geldt als criterium dat de Stichting te allen tijde aan haar financiële verplichtingen moet kunnen voldoen, zowel op de lange als op de korte termijn. De meerjarenbegroting vormt zo het financiële kader voor strategische besluitvorming.

Bij de uitwerking van het financieel administratieve proces wordt het principe van functiescheiding gehanteerd waarbij rekening gehouden wordt met enerzijds een zo volledige mogelijk doorvoeren van scheiding van verantwoordelijkheden en bevoegdheden en anderzijds het voorkomen van een te grote administratieve beheerslast voor de organisatie.

Het bestuur en de sectordirecteuren bespreken drie maal per jaar de budgetrapportages. Driemaal per jaar rapporteert het bestuur omtrent de financiële positie en de staat van baten en lasten over de betreffende verslagperiode aan de Raad van Toezicht.

Het bestuur rapporteert aan en bespreekt de jaarlijkse bevindingen vanuit de accountants(interim)rapportage omtrent de kwaliteit van de interne beheersing met de Raad van Toezicht.

Treasury beleid en control

De algehele doelstelling van de treasury functie bij het Martinuscollege is het waarborgen van de financiële continuïteit

van de organisatie. De manier waarop dit wordt gerealiseerd, het zgn. treasury beleid, is vastgelegd in het treasury statuut, welk in 2017 is geactualiseerd in lijn met de *Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016* van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap waarbij de beschikbare middelen risicomijdend worden uitgezet.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het treasury beleid.

In de procuratieregeling die door de Raad van Toezicht is vastgesteld is het mandaat m.b.t. het financiële beheer voor het College van Bestuur geregeld. Drie keer per jaar wordt aan de RvT gerapporteerd omtrent de aard en omvang van het uitstaande saldo en de gerealiseerde rente-opbrengsten.

In onderstaande tabel is een overzicht gemaakt van de soorten, de omvang en de looptijd van de gebruikte treasury instrumenten in 2018.

Tabel 18 Treasury instrumenten

Uitstaande beleggingen	Kasgeld	Rekeningen Courant	Spaar-rekeningen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	605	115.270	7.287.474	7.403.349
Mutaties 2018	900	4.255	-970.490	-965.335
Stand per 31 december 2018	1.505	119.525	6.316.985	6.438.015
Waarvan direct opeisbaar	1.505	119.525	4.030.023	4.151.053
Waarvan opeisbaar > 3 maanden	n.v.t.	0	1.710.000	1.710.000
Waarvan opeisbaar > 1 jaar	n.v.t.	0	576.962	576.962
Waarvan opeisbaar > 5 jaar	n.v.t.	0	0	0

Uitstaande leningen	Waarborg- sommen	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2018	13.185	13.185
Aangegane leningen 2018	1.975	1.975
Aflossingen 2018	-4.191	-4.191
Stand per 31 december 2018	10.969	10.969
Waarvan aflossingsverplichting in 2019	0	0
Waarvan aflossingsverplichting > 1 jaar	10.969	10.969
Waarvan aflossingsverplichting > 5 jaar	n.v.t.	n.v.t.
Derivaten		
Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.		

Aanbestedingsbeleid

De algehele doelstelling van het aanbestedingsbeleid binnen het Martinuscollege is om binnen de kaders van de wet, de gewenste prestatie geleverd te krijgen tegen een zo laag mogelijke prijs. De manier waarop dit wordt gerealiseerd, is vastgelegd in de notitie *Beleid inkoop en aanbesteden Martinuscollege*.

De wettelijke kaders van het aanbestedingsbeleid zijn vastgelegd in de (gewijzigde) Aanbestedingswet 2012, waarbij

een aantal bepalingen nader zijn uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit, het Uniform Europees Aanbestedingsdocument en het Aanbestedingsreglement Werken 2017. In 2017 zijn de criteria uit het inkoop- en aanbestedingsbeleid van het Martinuscollege aangepast en in lijn gebracht met de uitgangspunten van de Gids Proportionaliteit.

Actuele onderwerpen in 2018

- Sinds 2013 is het Martinuscollege penvoerder voor het project Verbinden en Vernieuwen, dit is een meerjarig onderzoeksproject voor kansrijke innovatieve maatregelen geïnitieerd door het Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt Noord-Holland Noord, een samenwerkingsverband van verschillende scholen in de regio Noord-Holland Noord. In 2018 is het project afgesloten en is de eindrapportage ingediend (zie ook www.schoolwerknhn.nl). De financiële afwikkeling van de subsidie is opgenomen in paragraaf 3.4.13.1 *Overzicht geormerkte subsidies OCW en LNV (RJ 660, model G)*.
-
- In 2016 is een nieuw systeem voor de financiële- en salarisadministratie in gebruik genomen. Het nieuwe systeem is gericht op digitalisering van de werkprocessen waarbij gegevens zo dicht mogelijk bij de bron worden vastgelegd. Dit vereist soms aanpassing van de bestaande procedures. In 2018 is gewerkt aan verdere optimalisering van het systeem. Zo is in 2018 onder meer de registratie en accordering van salarismutaties, declaraties en inkoopfacturen gedigitaliseerd.
 - In 2018 is een nieuw risicoprofiel opgesteld op basis waarvan het aan te houden buffervermogen is vastgesteld (zie ook hierna).
 - In 2018 is een maatwerkloket ingericht om maatwerktrajecten voor leerlingen, zoals het volgen van bepaalde vakken op een hoger niveau en/of het volgen van meer vakken en/of het versneld afronden van vakken, te faciliteren.
 - Afgelopen jaar is er hard gewerkt om het Martinuscollege te laten voldoen aan de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming. Zo zijn alle protocollen en beleidsstukken aangepast. Daarnaast is er onder het personeel veel aandacht besteed aan de bewustwording en impact van deze nieuwe wet- en regelgeving op de dagelijkse werkzaamheden. Inmiddels leeft dit onderwerp behoorlijk in de organisatie en gaat iedereen (nog) bewuster met privacygevoelige informatie om. Verder is er een dataregister aanwezig voor zowel de leerling- als personeelsgegevens. Hiermee voldoet het Martinuscollege ook aan deze wettelijke verplichting.

BESCHRIJVING VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Voor het Martinuscollege is in 2018 een nieuwe risicoprofiel opgesteld. Hieruit komt naar voren dat de twee belangrijkste structurele risico's voor de school zijn:

Het risico dat taakstellingen niet worden gehaald

In verband met de negatieve effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging is in de meerjarenbegroting een taakstelling in de vorm van verlaging van het kengetal lessen per leerling geformuleerd: van 1,25 in schooljaar 2019/2020 naar 1,15 lessen per leerling in schooljaar 2023/2024. Er is nog geen invulling gegeven aan deze taakstelling. Voor de toekomst van de school is het van het grootste belang dat er in de komende vijf jaar maatregelen uitgewerkt en geïmplementeerd worden om deze taakstelling te bereiken.

Het risico van doorlopende verplichtingen bij dalende leerlingaantallen

De daling van de leerlingaantallen is niet alleen het gevolg van een lagere basispopulatie in de regio, maar kan ook het

gevolg zijn van een dalend belangstellingspercentage. Dit risico is voornamelijk aanwezig bij het havo en vwo aandeel van de leerlingpopulatie. Een goede prognose van het belangstellingspercentage blijft altijd met onzekerheden omgeven omdat gegevens uit het verleden geen garanties geven voor de toekomst. Voor de prognose van het belangstellingspercentage in de meerjarenbegroting is het gemiddeld gerealiseerde belangstellingspercentage van de afgelopen vier jaar gebruikt: 44,84%.

Het risico bestaat uit enerzijds een snellere daling van het leerlingaantal dan de personele lasten in verband met doorlopende personele verplichtingen en anderzijds uit doorlopende kosten van niet gebruikte materiële voorzieningen.

Omgaan met risico's en onzekerheden

De begroting is een beleidsrijk document. Door directie, teamleiders en PMR wordt goed meegedacht over en meegewerkt aan het beheersbaar houden van de kosten.

Kostenbeheersing betekent dat we moeten ingrijpen in de organisatie van ons onderwijs en het maken van keuzes hierin. Voorop staat dat we ons onderwijsaanbod zoveel mogelijk willen behouden of versterken. Op alle niveaus in de organisatie betekent dit een andere manier van werken omdat de middelen afnemen. In de meerjarenbegroting is voornamelijk uitgegaan van een vermindering van het aantal lessen per leerling. Hoe efficiënter we kunnen omgaan met materiële zaken, ondersteuning en schoolleiding, hoe kleiner die vermindering zal hoeven zijn (Cascademodel).

2.1.4.3 TOELICHTING CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN IN DE BATEN EN LASTEN

De twee belangrijkste autonome ontwikkeling voor het Martinuscollege zijn de vereenvoudiging van de bekostiging en de daling van het aantal leerlingen. De uitdaging voor het Martinuscollege is om met minder middelen het huidige onderwijsaanbod in stand te kunnen houden.

HUISVESTINGSBELEID

Het Martinuscollege is een brede scholengemeenschap met vijf opleidingen op één locatie. Op het schoolgebouw en de gymzalen ("De Balans") rust het economisch claimrecht van de gemeente, de sporthal is wel volledig in eigendom van het Martinuscollege. Op dit moment zijn er op het gebied van huisvesting geen plannen voor doordecentralisering.

Alle taken rond de instandhouding van de gebouwen liggen bij de school. Voor de planning van groot onderhoud is een meerjarenbegroting groot onderhoud opgesteld, op basis waarvan de voorziening groot onderhoud is gevormd.

Het beleidspeerpunt "optimalisering van de fysieke leeromgeving" (zie paragraaf 2.1.2.3) is vertaald naar vijf uitgangspunten voor onze huisvesting:

- Differentiatie in werk- en leerplekken
- Inspirerende en herkenbare omgeving
- Frisse lucht en frisse uitstraling
- Uitstraling creativiteit
- Vakoverstijgend werken en onderwijs bieden

In 2017 is het hieruit voortvloeiende en opgestelde huisvestingsplan vertaald in onderwijsruimten. Als onderdeel van de onderwijskundige herinrichting van het gebouw zal in 2020 een aanvang worden gemaakt met het deelproject betreffende de verbouwing en herinrichting van de praktijklokalen techniek en handvaardigheid. Daarna volgt het deelproject m.b.t. de herinrichting van de c-afdeling, in verband met verschuivingen in dit bouwdeel die voortvloeien uit de in 2018 uitgevoerde binask renovatie, alsook in verband met de gewijzigde visie op onderwijs voor het cluster ckv/bevo. De totale investering in de geplande herinrichtingen in 2020 tot en met 2022 zijn geraamd op € 800.000.

2.2 Verslag van de Raad van Toezicht

Het Martinuscollege in Grootebroek ressorteert onder de Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs in Oostelijk West-Friesland (S.I.V.O.). In de statuten van de S.I.V.O. is vastgelegd dat het College van Bestuur het bevoegd gezag van de stichting vormt en dat de Raad van Toezicht (hierna ook: de raad) toezicht houdt. Waar in het vervolg gesproken wordt over 'het Martinuscollege' wordt bedoeld de S.I.V.O.

Visie en kaders

Het Martinuscollege handelt overeenkomstig de Code Goed Onderwijsbestuur. De Raad van Toezicht ziet hierop toe. De raad handelt op basis van de bevoegdheden die in de statuten zijn omschreven. De werkwijze van de raad is beschreven in het reglement van de Raad van Toezicht. Dit reglement geeft, in aanvulling op de statutaire bepalingen, regels met betrekking tot aangelegenheden van de raad. Voorts is in 2018 besloten te gaan werken met een toezichtkader. Niet omdat het één van de richtlijnen uit de "Code Goed Onderwijsbestuur VO" is, maar omdat daarmee een gemeenschappelijk referentiekader voor de raad ontstaat. In dit toezichtkader is, naast een beschrijving van de visie op toezicht, ook een uitwerking opgenomen van de primaire en secundaire dimensies van toezicht. Om het Reglement van de raad en het toezichtkader te operationaliseren is een governance-agenda opgesteld. Deze agenda is leidend voor onze vergaderingen, al zou er indien nodig afgeweken kunnen worden van het vaste stramien.

Over de Raad van Toezicht

De raad bestaat statutair uit minimaal drie en maximaal zeven personen. Op 31 december 2018 bestond de raad uit vier personen:

Naam	De heer A.P.W. (Anton-Pieter) van Logtestijn	Mevrouw M. (Marianne) van Embden-Pruijt	De heer H.J.M. (Herman) Jansen	De heer S.J.T. (Stefan) van Schaik
Functie(s) binnen RvT	Voorzitter RvT	Vice-Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Datum eerste benoeming	1-1-2014	1-1-2014	1-1-2016	1-9-2017
Datum herbenoeming of aftreden 1 ^e termijn	1-1-2018	1-1-2018	1-7-2019*	1-7-2021*
Uiterlijke datum aftreden	1-7-2021*	1-7-2019*	1-7-2022*	1-7-2023*

**de raad heeft bij het bepalen van het rooster van aftreden een balans gezocht tussen het borgen van continuïteit (collectief geheugen) en ruimte voor vernieuwing. De raad voorkomt dat leden gelijktijdig of kort na elkaar aftreden.*

De leden van de raad ontvingen voor hun werkzaamheden een vaste vergoeding die in 2018 niet is verhoogd. De voorzitter ontvangt € 4.959 (exclusief btw) en een lid ontvangt € 3.306 (exclusief btw).

De raad heeft diversiteit, onafhankelijkheid en integriteit hoog in het vaandel staan. Binnen de raad is zoveel als mogelijk expertise verzameld op de terreinen: financiën, onderwijs en begeleiding, personeel en organisatie en beheer van voorzieningen. De raad is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen functioneren en hun taak naar behoren kunnen vervullen. De leden van de raad hebben geen (neven)functies die strijdig zijn met de belangen van het Martinuscollege.

Zelfevaluatie

Op 16 oktober 2018 heeft de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad plaatsgevonden onder onafhankelijke externe begeleiding van BMC. Tijdens de zelfevaluatie is teruggekeken naar het eigen functioneren en het samenspel binnen de raad alsmede in relatie tot het bestuur. De kwaliteit van de relaties onderling wordt als open constructief beschouwd. Ook is vooruitgekeken naar de gewenste rol van de raad ten aanzien van de strategische koers. Naar aanleiding van de zelfevaluatie is een aantal aandachtspunten benoemd. Zoals het behouden van de diversiteit binnen de raad bij het aantrekken van een nieuw lid in 2019, meer sturend in de informatiebehoefte te worden zodat de raad nog pro-actief en agenderend kan zijn en het organiseren van bijeenkomsten rond specifieke thema's (zoals krimp en onderwijskwaliteit).

Overleg en ontmoetingen

De Raad van Toezicht is in 2018 vijf maal in een reguliere vergadering bijeengewees. Deze vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de bestuurder en wisselende belanghebbenden bij de onderwerpen van de agenda. Voorafgaand aan iedere vergadering vond onderling informeel overleg plaats zonder de aanwezigheid van de bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft onder andere de volgende zaken besproken, zoals vastgelegd in de governance-agenda:

- de jaarrekening 2017, de resultaatbestemming 2017, en accountantsverslag 2017;
- de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019-2023, waarin begrepen het meerjaren onderhoudsplan, formatie en investeringsplan;
- de financiële situatie en de hieruit voortvloeiende noodzakelijke acties;
- het onderwijsjaarverslag;
- medewerkers tevredenheidsonderzoek;
- verzuimcijfers en verzuimbeleid;
- de beleidsagenda en strategiegebieden;
- de kwartaalrapportages;
- samenwerkingsrelaties met andere scholen;
- meerjarenplan intern toezicht;
- rapportages Inspectie, examenresultaten, onderwijsrendement, verloop, aanmeldingen, onderwijsvernieuwingen.

Opmerkingen naar aanleiding van deze punten:

- Naar aanleiding van de meerjarenbegroting heeft de Raad gevraagd om een risico inventarisatie van de reserves.
- Hoewel de financiële positie van het Martinuscollege onverminderd sterk is, heeft de Raad gevraagd maatregelen gevraagd om lopende inkomsten en uitgaven voor het nieuwe boekjaar gelijk te laten zijn
- Als gevolg van de demografische ontwikkelingen (krimp) maakt de raad zich zorgen over de balans tussen de inkomsten en uitgaven en heeft gevraagd om concrete maatregelen
- Voor de samenwerking met andere scholen dient een strategische visie ontwikkeld te worden.
- Het aanbestedingsbeleid voor de renovatie dient aangepast te worden aan de landelijke normen voor proportionaliteit.

De Raad van Toezicht spreekt tweemaal per jaar met de Medezeggenschapsraad, jaarlijks met de teamleiders en er wordt ook jaarlijks een “meeloop dag” georganiseerd waarin de leden van de RvT rondgeleid worden in de school en wat uitgebreider de kans krijgen om met personeelsleden van gedachten te wisselen over diverse onderwerpen.

Het bestuur

Het College van Bestuur bestaat uit één bestuurder, te weten de algemeen directeur, de heer drs. C.A. van Bergeijk. De Raad van Toezicht is de werkgever van het College van Bestuur. Afgelopen jaar hebben zich geen wijzigingen voor gedaan in het bestuur van het Martinuscollege. Vaststellen van de beloning van de bestuurder vond plaats binnen de wettelijke kaders die van toepassing zijn.

Auditcommissie en remuneratiecommissie

De raad werkt met een informele auditcommissie en een remuneratiecommissie. De commissies adviseren de raad voor over onderwerpen die binnen hun taakgebied vallen en bereiden de besluitvorming van de raad voor. Dit laat de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming van en door de raad onverlet.

Scholing en deskundigheidsbevordering

Leden van de Raad van Toezicht hebben deelgenomen aan activiteiten van de VTOI op het gebied van scholing en deskundigheidsbevordering. Ook is deelgenomen aan de Masterclass en aan een bijeenkomst met de andere Raden van Toezicht uit de regio.

Tot slot

De raad wil haar grote waardering uitspreken naar alle medewerkers voor de belangrijke bijdrage die zij hebben geleverd bij het realiseren van ‘de bedoeling’ van het Martinuscollege in het algemeen en de gestelde doelen van het afgelopen jaar.

A.P.W. van Logtestijn

Voorzitter Raad van Toezicht

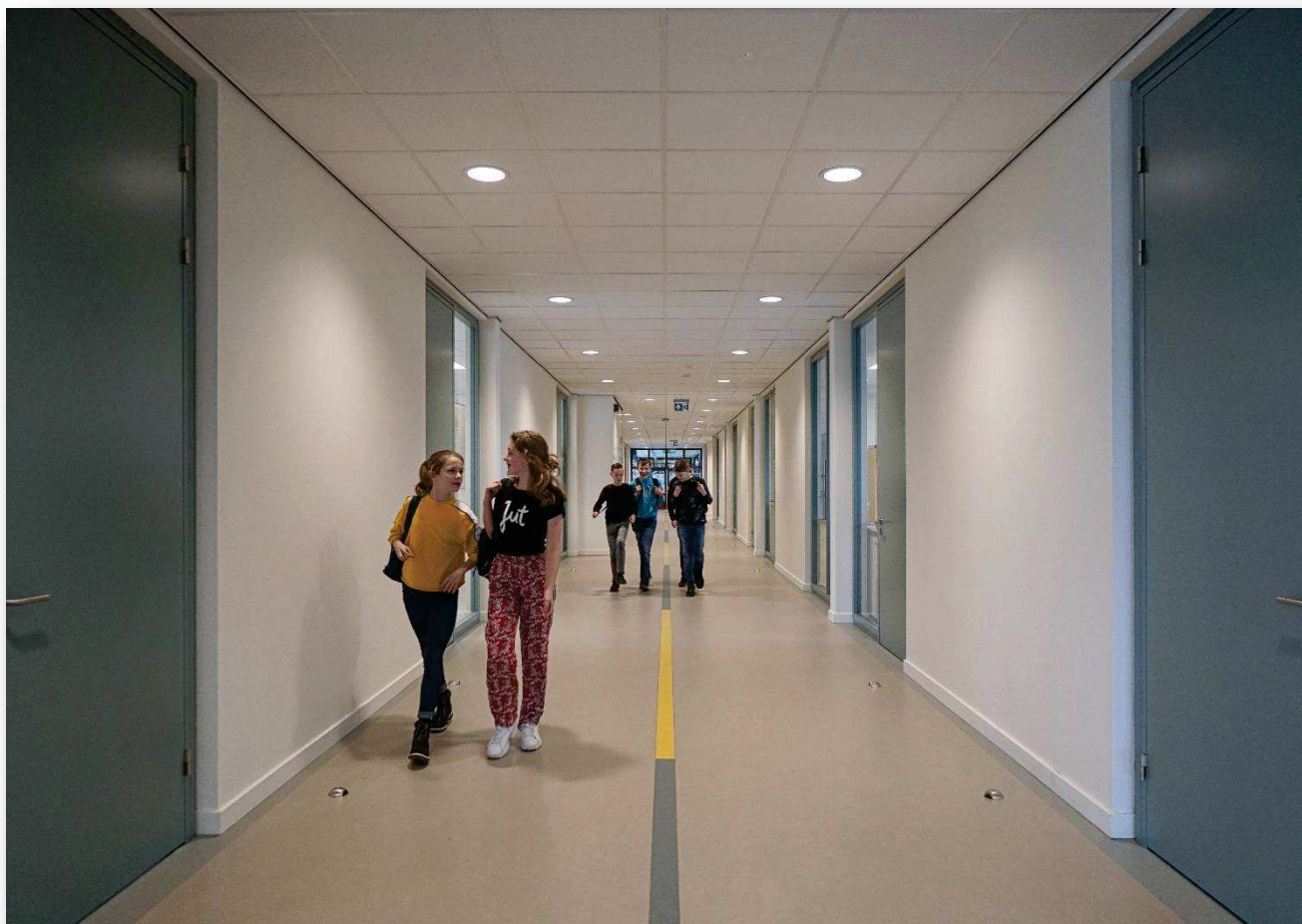
3 JAARREKENING 2018

3.1 Balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat)

		31 december 2018		31 december 2017	
	Ref.	€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	3.4.4	30.737		21.417	
Materiële vaste activa	3.4.5	3.628.988		3.368.460	
Financiële vaste activa	3.4.6	7.705		7.033	
			3.667.430		3.396.910
Vlottende activa					
Vorraden	3.4.7	5.034		4.056	
Vorderingen	3.4.8	242.435		268.579	
Liquide middelen	3.4.9	6.438.015		7.403.349	
			6.685.484		7.675.984
			10.352.914		11.072.894

		31 december 2018		31 december 2017	
	<i>Ref.</i>	€	€	€	€
<i>Passiva</i>					
Eigen vermogen					
Eigen vermogen	3.4.10	4.761.530		4.812.542	
			4.761.530		4.812.542
Voorzieningen	0		3.537.728		4.324.486
Langlopende schulden	0		545		545
Kortlopende schulden	3.4.13		2.053.111		1.935.321
			10.352.914		11.072.894

3.2 Staat van baten en lasten over 2018

		2018		Begroting		2017	
	Ref.	€	€	€	€	€	€
Baten							
Rijksbijdragen	3.4.15	17.235.987		16.520.123		17.550.151	
Overige overheids-bijdra- gen en subsidies	3.4.16	23.970		23.970		28.624	
Overige baten	3.4.17	685.928		512.240		695.857	
Totaal baten			17.945.885		17.056.513		18.274.632
Lasten							
Personeelslasten	0	14.298.240		13.477.986		14.854.385	
Afschrijvingen	3.4.19	556.988		603.556		606.970	
Huisvestingslasten	3.4.20	1.096.827		1.442.642		2.280.759	
Overige lasten	3.4.21	2.048.353		1.796.643		2.330.408	
Totaal lasten			18.000.408		17.320.827		20.072.522
Saldo baten en lasten			-54.523		-264.314		-1.797.890
Financiële baten en lasten	3.4.22		3.511		3.099		6.991
Resultaat na belastingen			-51.012		-261.215		-1.790.899

3.3 Kasstroomoverzicht over 2018

		2018		2017	
	Ref.	€	€	€	€
Kasstroom operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten	3.2		-54.523		-1.797.890
<i>Aanpassingen voor:</i>					
Afschrijvingen	3.4.5	586.690		596.506	
Waardeveranderingen	3.4.5	-35.701		10.464	
Mutaties voorzieningen	0	-786.758		1.524.252	
Overige aanpassingen		5.131		6.356	
			-230.638		2.137.578
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>					
Mutatie vorderingen	3.4.8	26.144		36.640	
Mutatie voorraden	3.4.7	-978		971	
Mutatie schulden	3.4.13	117.790		-145.480	
			142.956		-107.869
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-142.205		231.819
Ontvangen interest	3.4.22		3.511		6.991
Totaal kasstroom operationele activiteiten			-138.694		238.810
Kasstroom investeringsactiviteiten					
Investeringsmat. vaste activa	3.4.4	-14.278		-21.417	
Investeringsmat. vaste activa	3.4.5	-811.690		-573.327	
Desinvesteringen mat. vaste activa	3.4.5	0		4.138	
Ov. investeringen fin. vaste activa	3.4.6	-672		-672	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-826.640		-591.278
Mutatie liquide middelen					
Stand per 1 januari	3.4.9		7.403.349		7.755.817
Stand per 31 december	3.4.9		6.438.015		7.403.349

3.4 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

3.4.1 Algemene toelichting

3.4.1.1 ACTIVITEITEN

De activiteiten van de instelling bestaat voornamelijk uit het verzorgen van voortgezet onderwijs voor scholieren in de beroepsgerichte leerwegen van het vmbo (inclusief leerwegondersteunend onderwijs en leerwerktrajecten), de mavo, de havo, het atheneum en het gymnasium.

3.4.1.2 STELSELWIJZIGINGEN

In 2018 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

3.4.1.3 VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

3.4.1.4 SCHATTINGEN

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

3.4.1.5 VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook andere sleutelfunctionarissen in het management van het Martinuscollege en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. De stichting is verbonden met de volgende partijen:

Tabel 19 Verbonden partijen

	Deelnemings- percentage	Domein	Relatie bestuurder
Stuurgroep Regionale Academische Opleidingsschool West-Friesland		leraren opleiden in school	voorzitter
Arbeidsmarktplatform en bestuurlijk overleg NHN		onderwijsarbeidsmarkt	voorzitter
St. Sport en Bewegen in Oostelijk W-F	33,33%	onderwijshuisvesting	penningmeester
Vereniging Samenwerkingsverband VO-SVO West-Friesland	10,00%	passend onderwijs	toezichthoudend lid
VO-Raad		koepelorganisatie VO	penningmeester
VO-Content		leermiddelen	lid raad van toezicht
St. Leergeld		participatie	lid aanbevelings- commissie
Eerste Coöperatieve Werkverband van Scholen Voortgezet onderwijs		belangenbehartiging compacte schoolbesturen	lid

3.4.1.6 TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.4.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.4.2.1 ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

3.4.2.2 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Onder de immateriële vaste activa vallen investeringen ter verkrijging, ontwikkeling, onderhoud of verbetering van immateriële bedrijfsmiddelen. De onder de immateriële vaste activa opgenomen bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op vervaardigings- of verkrijgingsprijs. Afschrijvingen geschieden lineair op basis van de geschatte economische levensduur vanaf het moment van ingebruikneming.

3.4.2.3 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Onder de vaste activa vallen duurzame (een levensduur van drie jaar of meer) investeringen van € 500 of meer. Het criterium van € 500 is niet van toepassing indien het een meervoudige aanschaf van soortgelijke aard betreft ten behoeve van uitbreiding of ten behoeve van vervanging wegens veroudering.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de gelijknamige paragraaf hieronder.

3.4.2.4 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

3.4.2.5 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

3.4.2.6 VOORRADEN

De voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening van incourantheid, voor zover daartoe aanleiding bestaat, of tegen lagere opbrengstwaarde.

3.4.2.7 VORDERINGEN

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.4.2.8 LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.4.2.9 EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De publieke bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

De private bestemmingsreserve is opgebouwd vanuit de deelnemersbijdragen. Aanwending van deze reserve is afhankelijk van eventuele toekomstige tekorten op de leerlingactiviteiten.

3.4.2.10 VOORZIENINGEN

ALGEMEEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

PERSONEELSVORZIENING

In verband met het eigen risicodragerschap is een voorziening langdurig zieken gevormd om voor maximaal twee jaar de kosten van vervanging te betalen voor de op balansdatum aanwezige langdurig zieken.

Omdat scholen voor 25% eigen risicodragers zijn voor wachtgelduitgaven is voor dit deel een voorziening gevormd op basis van de op balansdatum aanwezige wachtgeldgerechtigden.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De jubileumvoorziening is berekend op basis van de toekomstige aanspraken, contant gemaakt tegen marktrente (2%). Hierbij is rekening gehouden met een blijfkans per (geclusterd) aantal dienstjaren.

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervanging te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren per functiegroep tegen het gemiddelde tarief per functiegroep.

De voorziening persoonsgebonden budget is gevormd ter dekking van de kosten met betrekking tot door werknemers gespaarde uren. Jaarlijks kan er per fte maximaal vijftig uur gespaard worden. De gespaarde uren per functiegroep zijn

opgenomen tegen het gemiddelde tarief per functiegroep.

VOORZIENING GROOT ONDERHOUD

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op basis van een meerjaren-groot onderhoudsplan. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

3.4.2.11 SCHULDEN

Schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

3.4.3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.4.3.1 ALGEMEEN

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.4.3.2 OPBRENGSTVERANTWOORDING

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en voor zover zij op balansdatum verwezenlijkt zijn.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.4.3.3 RIJKSBIJDAGEN

De normatieve rijksbijdrage (lumpsum) wordt volledig als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

De geoormerkte subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, of wanneer zich een gesubsidieerd exploitatietekort heeft voorgedaan.

De niet geoormerkte subsidies worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin deze worden ontvangen.

De ontvangen gelden vanuit het Samenwerkingsverband worden volledig als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het (school-)jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

3.4.3.4 OVERIGE OVERHEIDSBIJDAGEN EN -SUBSIDIES

De overige overheidsbijdragen en -subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de subsidie ontvangen wordt.

3.4.3.5 OVERIGE BATEN

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, ouderbijdragen en overige baten.

3.4.3.6 AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4.3.7 PERSONEELSBELONINGEN

PERIODIEK BETAALBARE BELONINGEN

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

PENSIOENEN

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom is toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat ze doen om de financiële situatie binnen 5 jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

Omdat de doelstellingen van dit plan niet zijn gerealiseerd worden jaarlijks herstelplanberekeningen gemaakt en goedgekeurd door de toezichthouder. Tevens is in 2015 wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan vijf jaar (gerekend vanaf 2016) onder de 104,2% mag liggen. Als niet aan (een van) deze voorwaarden wordt voldaan, dan moeten de pensioenen worden verlaagd.

Ondanks aanzienlijke bijdragen van de deelnemers (denk aan premieverhogingen en het niet indexeren van de uitkeringen) en gemiddeld positieve beleggingsrendementen in de afgelopen 5 jaar lukt het, alle maatregelen ten spijt, niet om de afgesproken dekkingsgraden te realiseren. De grote boosdoener hiervan is de kunstmatig laag gehouden rente door de Europese Centrale bank, wat zijn weerslag heeft op de door het ABP gehanteerde rekenrente (of beter: de renteterminstructuur die is afgeleid van het rendement op risicovrije staatsobligaties). In omloop zijnde voorstellen om een hogere rekenrente te gebruiken zullen de rekening slechts doorschuiven naar de volgende generaties.

De beleidsdekkingsgraad (12-maands voortschrijdend gemiddelde) van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP is per 31 december 2018, met name door positieve rendementen op beleggingen in de eerste 3 kwartalen, gestegen naar 103,8% (31-12-2017: 101,5%), maar ligt daarmee nog onder de grens van 104,2%.

3.4.3.8 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

RENTEBATEN EN RENTELASTEN

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

RENTE- EN KASSTROOMRISICO

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name liquide middelen). Voor vorderingen met variabele renteafspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen.

3.4.4 Immateriële vaste activa

	Ontwikkeling software	Totaal
	€	€
Boekwaarden per 1 januari 2018		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen of lagere bedrijfswaarde	21.417	21.417
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	0	0
Stand per 1 januari 2018	21.417	21.417
Mutaties		
Investeringen	14.278	14.278
Afschrijvingen	4.958	4.958
Saldo	9.320	9.320
Boekwaarden per 31 december 2018		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen of lagere bedrijfswaarde	35.695	35.695
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	4.958	4.958
Stand per 31 december 2018	30.737	30.737
Afschrijvingspercentages	33 1/3%	

In 2017 is voor eigen rekening en risico gestart met de ontwikkeling van een motivatietool in de vorm van een app, welke in 2018 in gebruik is genomen. Bij gebleken belangstelling zou de app ook op andere scholen ingezet kunnen worden.

3.4.5 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige mate- riële vaste ac- tiva	Totaal
	€	€	€	€
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen of lagere be- drijfswaarde				
Boekwaarden per 1 januari 2018				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen of lagere be- drijfswaarde	1.331.495	4.991.475	641.596	6.964.566
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvin-	- 376.885	- 2.868.050	- 351.171	- 3.596.106
Stand per 1 januari 2018	954.610	2.123.425	290.425	3.368.460
Mutaties				
Investerings	0	631.444	180.246	811.690
Desinvesterings	0	- 569.333	- 134.254	- 703.587
Afschrijvingen	0	- 451.250	- 130.482	- 581.732
Afschrijving desinvesterings	0	569.333	134.254	703.587
Bijzondere waardeverminderingen	- 35.688	- 13	0	- 35.701
Overige mutaties	0	0	- 5.131	- 5.131
Saldo	-35.688	180.207	44.633	260.528
Boekwaarden per 31 december 2018				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen of lagere bedrijfswaarde	1.331.495	5.053.586	682.457	7.067.538
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	- 341.197	- 2.749.954	- 347.399	- 3.438.550
Stand per 31 december 2018	990.298	2.303.632	335.058	3.628.988
Afschrijvingspercentages	2,5%.	6,67%-25%	20%	

De investering in de sporthal is gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere bedrijfswaarde, waarbij de bedrijfswaarde wordt berekend op basis van de contante waarde van de toekomstige inkomsten, zijnde huurontvangsten, en de toekomstige uitgaven, zijnde onderhoudskosten en verzekering (jaarlijks geïndexeerd tegen 2,25%-3,25%), uitgaande van een exploitatieduur van 40 jaar. De gehanteerde disconteringsvoet wordt, anders dan in voorgaande jaren, gesteld op 1,5% (was 4%). Hiermee komt de bedrijfswaarde per 31-12-2018 uit op € 1.102.693. Dit is, anders dan in voorgaande jaren, hoger dan de boekwaarde ad. € 990.298, waardoor de bijzondere waardevermindering uit het verleden voor een bedrag van € 35.688 is teruggenomen.

3.4.6 Financiële vaste activa

	Overige vorderin- gen
	€
Stand per 1 januari 2018	7.033
Investerings	672
Aflossingen/Desinvesteringen	0
Stand per 31 december 2018	7.705

De financiële vaste activa bestaan uit een niet rentedragend, direct opvraagbaar geormerkt spaartegoed bij een instelling voor Kunstuitleen.

3.4.7 Voorraden

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Voorraad gebruiksgoederen repro en aula		5.034		4.056
		5.034		4.056

3.4.8 Vorderingen

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Leerlingdebiteuren		12.573		10.167
Overige debiteuren		74.492		90.022
Overige vorderingen		6.245		18.115
Vooruitbetaalde kosten	172.859		197.665	
Overige	40.929		17.273	
Overlopende activa		213.788		214.938
Voorziening wegens oninbaarheid		-64.663		-64.663
		242.435		268.579

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	64.663	5.111
Dotatie/Onttrekking	0	59.552
Stand per 31 december	64.663	64.663

3.4.9 Liquide middelen

De post geldmiddelen in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kasmiddelen	1.505	605
Tegoeden op bank- en girorekeningen	6.436.510	7.402.744
	6.438.015	7.403.349

Onder de liquide middelen is een bedrag van € 774.355 uitgezet waarbij maximaal 25% van de hoogste van de laatste vier eindejaarsaldi op deze rekening zonder kosten opneembaar is (€ 197.393). Het resterende bedrag ad. € 576.962 staat dus langer dan een jaar vast.

3.4.10 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Stand per 31-12-2018
	€	€	€
Algemene reserve			
Algemene reserve	4.759.698	-1.640.349	3.119.349
Bestemmingsreserve (publiek)			
Risicoprofiel	0	1.580.000	1.580.000
Bestemmingsreserve (privaat)			
Eigen fonds leerlingen	52.844	9.337	62.181
	<u>4.812.542</u>	<u>- 51.012</u>	<u>4.761.530</u>

Op grond van de door de raad van toezicht vastgestelde richtlijn ten aanzien van de vorming van (publieke) bestemmingsreserves moet o.b.v. een actuele risico analyse een deel van het vermogen als buffervermogen worden aangehouden.

Op basis van het in 2018 opgestelde risicoprofiel is het voorstel om voor een bedrag van € **1.580.000** de bestemmingsreserve *Risicoprofiel* te vormen. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

De bestemmingsreserve *Eigen fonds leerlingen* wordt gevoed vanuit het positieve saldo van ontvangen leerlingbijdragen en bestedingen vanuit deze bijdragen. In 2018 gaat dit om een bedrag van € 9.337.

3.4.11 Voorzieningen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Personeelsvoorzieningen	852.385	689.700
Voorziening groot onderhoud	2.679.964	3.624.704
Overige voorzieningen	5.379	10.082
	<u>3.537.728</u>	<u>4.324.486</u>

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Personeels- voorzieningen	Voorz. groot onderhoud	Overige voorzieningen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	689.700	3.624.704	10.082	4.324.486
Dotaties	260.269	413.574	0	403.010
Onttrekkingen	97.584	1.087.481	4.703	1.189.768
Vrijval	0	270.833	0	0
Stand per 31 december 2018	852.385	2.679.964	5.379	3.537.728
Kortlopend deel < 1 jaar	285.883	1.417.185	0	1.703.068
Langlopend deel 1 tot en met 5 jaar	447.110	1.262.779	0	1.709.889
Langlopend deel > 5 jaar	119.391	0	5.379	124.770

3.4.11.1 PERSONEELSVORZIENINGEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening langdurig zieken	250.000	124.500
Voorziening wachtgeld	49.013	42.297
Voorziening jubilea	131.872	131.236
Voorziening spaarverlof	141.180	128.124
Voorziening duurzame inzetbaarheid	280.320	263.544
	852.385	689.700

- De stichting is eigen risicodragers voor ziekteverzuim tot en met twee jaar. Dit risico is niet verzekerd. Ten behoeve van het bepalen van de hoogte van de voorziening is, op basis van de situatie per 31 december 2018 met betrekking tot het langdurig ziekteverzuim (> 6 weken) een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten van het verzuim.
- De stichting is voor 25% eigen risicodragers voor de uitkeringskosten van medewerkers die werkloos zijn na ontslag. Ten behoeve van het bepalen van de hoogte van de voorziening is, op basis van de situatie op balansdatum een inschatting gemaakt van de toekomstige uitkeringslasten, waarbij voor het aandeel welk voor rekening van het Martinus komt (25%) een voorziening is gevormd.
- De voorziening voor jubilea heeft betrekking op per balansdatum opgebouwde rechten, rekening houdend met de kans op voortijdige beëindiging van het dienstverband van het personeelslid.
- De voorziening spaarverlof heeft betrekking op de waarde van uitgegeven, maar nog niet uitbetaalde lesuren.
- Cao-afspraken bieden in een aantal gevallen de mogelijkheid om een spaartegoed op te bouwen dat pas later tot opname van (doorbetaald) verlof dan wel tot verzilvering (uitbetaling) zal leiden. Hiertoe is binnen de bepalingen van RJ 271 en RJ 252 een voorziening voor duurzame inzetbaarheid gevormd.

3.4.11.2 VOORZIENING GROOT ONDERHOUD

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Totaal	2.679.964	3.624.704

In 2018 zijn onder andere de kosten van de renovatie- en herinrichting van de binask vleugel voor een bedrag van € 973.375 ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht. Verder is in 2018 de in 2017 opgenomen dotatie ad. € 270.333 voor het tweede en derde deel van de geplande renovatie en herinrichting in het kader van het beleidsspeerpunt “optimalisering van de fysieke leeromgeving” vrijgevallen omdat deze kosten niet kwalificeren als groot onderhoud.

3.4.11.3 OVERIGE VOORZIENINGEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening lustrum	5.379	10.082
	5.379	10.082

Een deel van de lustrumvoorziening is gebruikt voor de organisatie van een reünie in het kader van het 25-jarig jubileum van het Martinuscollege.

3.4.12 Langlopende schulden

	Overig	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2018	545	545
Aangegane leningen/Aflossingen 2018	0	0
Stand per 31 december 2018	545	545
Rentevoet	0%	0%

De langlopende schuld betreft een betaalde waarborgsom door een sportvereniging voor het gebruik van de gymzalen in de avonduren en wordt teruggestort na beëindiging van de gebruiksovereenkomst.

3.4.13 Kortlopende schulden

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Crediteuren		468.844		271.444
Loonheffing	567.745		591.720	
Omzetbelasting	-12.530		-21.895	
Premies sociale verzekering	1.956		1.994	
Belastingen en premies soc. verzekeringen		557.171		571.819
Schulden ter zake van pensioenen		174.234		175.848
Overige kortlopende schulden		10.424		12.640
Vooruit ontv. subsidies OCW/LNV geoor- merkt	90.626		65.697	
Vooruit ontvangen investeringssubsidies	68.296		92.266	
Vooruit ontvangen termijnen	84.005		95.419	
Vakantiegeld en –dagen	394.697		414.348	
Accountants- en administratiekosten	14.797		18.279	
Overige overlopende passiva	190.017		217.561	
Overlopende passiva		842.438		903.570
		2.053.111		1.935.321

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar, met uitzondering van de vooruit ontvangen investeringssubsidies, welke een looptijd van langer dan 1 jaar hebben. Op grond van RJ 274 worden de investeringssubsidies onder de kortlopende schulden verantwoord. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

3.4.13.1 OVERZICHT GEOORMERKTE SUBSIDIES OCW EN LNV (RJ 660, MODEL G)

Tabel 21 Geormerkte subsidies

Omschrijving	Toewijzings- datum	Kenmerk	Bedrag van de toewijzing	Saldo 2017 €	Ontvangen in 2018 €	Lasten 2018 €	Saldo 2018 €	Prestatie afgerond?
G.1a Subsidies zonder verrekeningsclausule, beknopt								
Lerarenbeurs 1819	21-9-2018	929659-01						
Technisch onderwijs in het vmbo	22-8-2018	VO/1364203						
G.1b Subsidies zonder verrekeningsclausule, uitgebreid gespecificeerd:								
LeraarOntwikkelfonds	24-3-2017	KOVL17065	19.081	6.121	0	0	6.121	nee
totaal G.1				6.121	0	0	6.121	
G.2b Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend tot in een volgend verslagjaar:								
Verbinden en Vernieuwen	29-7-2013	13/27656U	1.472.018	59.575	0	18.720	40.855	ja
Lente- en zomerscholen	18-5-2018	LenZo18132	134.100	0	134.100	90.450	43.650	ja
Totaal G.2				59.575	134.100	109.170	84.505	
Totaal geormerkte subsidies				65.696	134.100	109.170	90.626	

3.4.14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

In verband met het voorwaardelijke karakter van de vordering op het ministerie van OCW is deze in de balans niet gewaardeerd. De vordering bedraagt € 1.004.853.

(MEERJARIGE) FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Aanslag belastingdienst

Naar aanleiding van een boekenonderzoek welke in 2013 heeft plaatsgevonden is door de belastingdienst een aanslag opgelegd van in totaal € 320.675,- dit is inclusief heffingsrente van € 38.845,-. Deze aanslag heeft te maken met - volgens de belastingdienst - ten onrechte in aftrek gebrachte voorbelasting over de voortbrengingskosten van de spelzalen in 2008. Na een negatieve beschikking in de zomervakantie van 2017 op het door de school ingediende bezwaarschrift van december 2013 is door school beroep aangetekend bij de Rechtbank Noord-Holland.

Hoewel het moeilijk is te voorspellen hoe de rechter tegen deze zaak aankijkt zien wij, ook na bestudering van het verweerschrift van de belastingdienst, genoeg aanknopingspunten voor een succesvolle afloop van deze zaak, wat in een reactie op het verweerschrift nadrukkelijk naar voren is gebracht. Het bedrag van de aanslag is derhalve niet als een schuld, noch als een voorziening in de balans opgenomen.

Overeenkomsten

De school heeft overeenkomsten gesloten waarbij financiële verplichtingen zijn aangegaan voor de komende jaren. Deze blijken niet uit de balans per 31-12-2018. Hieronder zijn de belangrijkste contracten weergegeven.

Tabel 22 Meerjarige contracten

Omschrijving contract	Leverancier	Bedrag boekjaar 2018 €	Contractver- plichtingen 2019	Contractver- plichtingen > 1 jaar €	Contractver- plichtingen > 5 jaar €
Raamovereenkomst intern boekenfonds	Lisette Werter	495.357	400.000	0	0
Schoonmaak	Victoria	251.017	156.621	0	0
Raamovereenkomst gas	Eneco	100.129	100.100	100.100	0
Raamovereenkomst electra	DVEP	28.427	32.100	32.100	0
Gebruikersovereenkomst spelzalen	SSBOW	90.871	69.858	0	0
Salarisverwerkingspakket	Afas	32.456	24.825	0	0
Raamovk. onderhoud en verbruik repro	Konica Minolta	14.100	1.250	0	0
		1.012.357	784.753	132.200	0

3.4.15 Rijksbijdragen

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Rijksbijdrage OCW/LNV		15.285.647		15.865.224		15.834.012
Geormerkte OCW subsidies	109.170		0		304.869	
Niet geormerkte OCW-subsidies	863.093		654.899		668.143	
		972.263		654.899		973.012
Ontvangen doorbetalingen SWV		978.077		0		743.127
		17.235.987		16.544.093		17.550.151

Onder de geormerkte OCW subsidies is een bedrag van € 18.720 verantwoord welke betrekking heeft op het meerjarige subsidieproject Verbinden en Vernieuwen. Het project strekt zich uit over de periode 1-7-2013 tot en met 30-6-2018. Jaarlijks wordt aan het ministerie van OCW verantwoording afgelegd door middel van een tussentijdse inhoudelijke activiteitenrapportage, na afloop van het project wordt op basis van een eindrapportage de subsidie definitief vastgesteld. Daarnaast is in 2018 een bedrag van € 90.450 verantwoord in het kader van de Lente- en Zomerscholen.

3.4.16 Overige overheidsbijdragen en subsidies

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Toerekening investeringssubsidies	23.970	23.970	28.624
	23.970	23.970	28.624

3.4.17 Overige baten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Verhuur	78.093	76.306	77.729
Sponsoring	4.130	0	4.805
Ouderbijdragen	362.626	319.764	361.479
Overige	241.079	116.350	251.844
	685.928	512.420	695.857

3.4.18 Personeelslasten

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Brutolonen en salarissen	10.370.691		10.464.259		10.724.840	
Sociale lasten	1.364.542		1.216.155		1.344.962	
Pensioenpremies	1.599.964		1.436.586		1.581.249	
Lonen en salarissen	13.335.197		13.117.000		13.651.051	
Dotaties personele voorzieningen	260.269		67.558		315.451	
Personeel niet in loondienst	456.289		206.650		799.542	
Overig	264.426		86.778		268.666	
Overige personele lasten	980.984		360.986		1.383.659	
Uitkeringen	-17.941		0		-180.325	
	14.298.240		13.477.986		14.854.385	

3.4.18.1 BEZOLDIGING VAN BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

	2018 excl. soc. lasten	Begroting 2018	2017 excl. soc. lasten
	€	€	€
College van Bestuur	138.602	134.795	135.289
Raad van Toezicht	17.969	18.000	17.329
	156.571	152.795	152.618

VERMELDING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

Per 1 januari 2015 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Het toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is met ingang van 2016 afhankelijk van de bestuurlijke complexiteit van de instelling. De bezoldigingsklasse voor de voorzitter van het College van Bestuur is conform de richtlijnen van het ministerie door de Raad van Toezicht vastgesteld op klasse D (9-12 complexiteitspunten), met een bijbehorend bezoldigingsmaximum van € 146.000 per persoon.

Tabel 23 bezoldigingsklasse

		complexiteits- punten
Bezoldigingscriteria 2018		
Gemiddelde totale baten	€ 5 - € 25 mln	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1.500 - 2.500	2
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	3	3
Totaal		9
Bezoldigingsklasse	tussen 9 - 12 punten	D
Bezoldigingsmaximum	€	146.000

Het toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Tabel 24 leidinggevende topfunctionarissen

drs. C.A. van Bergeijk		
	2018	2017
Functie(s):	voorzitter CvB	voorzitter CvB
Aanvang en einde functieervulling	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging (in €)		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	120.461	118.121
Beloningen betaalbaar op termijn	18.140	17.168
<i>Subtotaal</i>	<i>138.601</i>	<i>135.289</i>
Individueel toepasselijk WNT-maximum	146.000	141.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totale bezoldiging	138.601	135.289
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 25 toezichthoudende topfunctionarissen

	mr. A.P.W. van Logtestijn	drs. M. van Embden- Pruijt	H.J.M. Jansen	S.J.T. van Schaik RA CCMM	A.M. Bosgoed
2018					
	vice-voorzitter				
Functie(s):	voorzitter RvT	RvT	lid RvT	lid RvT	n.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1/31-12	1-1/31-12	1-1/31-12	1-1/31-12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	n.v.t.
Bezoldiging (in €)					
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	4.959	3.306	3.306	3.306	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>4.959</i>	<i>3.306</i>	<i>3.306</i>	<i>3.306</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijk WNT-maximum	21.900	14.600	14.600	14.600	0
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging	4.959	3.306	3.306	3.306	0
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2017					
	vice-voorzitter				
Functie(s):	voorzitter RvT	RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1/31-12	1-1/31-12	1-1/31-12	1-9/31-12	1-1/31-7
Omvang dienstverband (in fte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging (in €)					
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	4.959	3.306	3.306	1.124	1.653
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>4.959</i>	<i>3.306</i>	<i>3.306</i>	<i>1.124</i>	<i>1.653</i>
Individueel toepasselijk WNT-maximum	21.150	14.100	14.100	4.700	8.225
Totale bezoldiging	4.959	3.306	3.306	1.124	1.653

VERMELDING BEZOLDIGING NIET-TOPFUNCTIONARISSEN

Er zijn geen functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3.4.19 Afschrijvingen

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Immateriële vaste activa	4.958	11.900	0
Inventaris en apparatuur	451.250	467.656	474.627
Overige materiele vaste activa	130.482	124.000	121.879
Totaal afschrijvingen	586.690	603.556	596.506
Bijzondere waardeverminderingen	-35.701	0	10.464
Overige mutaties	5.999	0	0
	556.988	603.556	606.970

3.4.20 Huisvestingslasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Huur	116.858	121.020	119.894
Onderhoud	110.772	112.900	106.544
Dotatie voorziening groot onderhoud	142.741	652.289	1.461.500
Energie en water	142.463	149.500	151.866
Schoonmaakkosten	335.208	329.500	337.975
Heffingen	30.110	31.900	30.348
Overige	218.675	45.533	72.632
	1.096.827	1.442.642	2.280.759

In 2018 is de in 2017 opgenomen dotatie ad. € 270.333 voor het tweede en derde deel van de geplande renovatie en herinrichting in het kader van het beleidsspeerpunt “optimalisering van de fysieke leeromgeving” vrijgevallelen omdat deze kosten niet kwalificeren als groot onderhoud. Omdat het geen materiële fout betreft zijn de vergelijkende cijfers niet aangepast maar is deze vrijval ten gunste van het resultaat in 2018 gebracht.

3.4.21 Overige lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	607.624	508.424	949.611
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	879.516	829.052	831.499
Overige	561.213	459.167	549.298
	2.048.353	1.796.643	2.330.408

3.4.21.1 SPECIFICATIE ACCOUNTANTSHONORARIA

De volgende bedragen aan accountantshonoraria zijn ten laste van het resultaat gebracht:

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Onderzoek jaarrekening en bekostigingscontrole	21.105	17.500	18.249
	21.105	17.500	18.249

3.4.22 Financiële baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Rentebaten	3.511	3.099	6.991
	3.511	3.099	6.991

3.4.23 Verbonden partijen

Tussen de stichting en de met haar verbonden partijen hebben geen transacties met een onzakelijk karakter plaatsgevonden.

3.4.24 Gemiddeld aantal werknemers

In 2018 waren gemiddeld 193 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2017: 199). Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 235 in 2018 (2017: 244). Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

3.4.25 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden na balansdatum die het vermogen en resultaat over 2018 beïnvloeden.

3.4.26 Statutaire regeling inzake de winstbestemming

In de statuten is, conform artikel 11 lid 5b, bepaald dat goedkeuring door de Raad van Toezicht is vereist met betrekking tot de vaststelling van het jaarverslag, inclusief de daarin voorgestelde bestemming van het saldo van de staat van baten en lasten.

3.4.27 Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Op basis van het voorstel van de auditcommissie ten aanzien van de vorming van bestemmingsreserves is in april 2019 door de raad van toezicht de volgende richtlijn vastgesteld.

Bestemmingsreserve Gebouwen

Voor investeringen in gebouwen waarbij geen economisch claimrecht geldt wordt een bestemmingsreserve gevormd die in hetzelfde tempo, via de resultaatbestemming, vrijvalt als de afschrijvingen op de investeringen.

Bestemmingsreserve Risicoprofiel

Op grond van de (jaarlijks geactualiseerde) risicoanalyse moet een deel van de het vermogen als buffervermogen worden aangehouden. Daarvoor is deze reserve bestemd.

Op basis van het in 2018 opgestelde risicoprofiel zal een bedrag van € **1.580.000** als buffervermogen aangehouden moeten worden. Het voorstel is om voor dit bedrag een bestemmingsreserve Risicoprofiel te vormen.

Op grond van bovenstaande is er in 2018 geen aanleiding om een bestemmingsreserve Gebouwen aan te houden. Het voorstel is dan ook om hier per 31-12-2018 geen bestemmingsreserve voor te vormen.

Het exploitatieresultaat over de periode 1 januari t/m 31 december 2018 bedraagt € - 51.012. Het voorstel voor de bestemming is als volgt:

	Resultaatbestemming 2018	
	€	€
Algemene reserve		
Resultaatbestemming 2018		€ -1.640.349
Bestemmingsreserves publiek		
<i>Bestemmingsreserve risicoprofiel</i>		
Resultaatbestemming 2018		€ 1.580.000
Bestemmingsreserves privaat		€ 9.337
Totaal resultaatbestemming		€ -51.012

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het College van Bestuur van de Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland, gevestigd te Grootebroek heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld in de vergadering van 20 juni 2019.

De Raad van Toezicht van de Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland, gevestigd te Grootebroek heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 20 juni 2019.

4.2 Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

Grootebroek, 20 juni 2019

drs. C.A. van Bergeijk, voorzitter College van Bestuur

mr. A.P.W. van Logtestijn, voorzitter Raad van Toezicht

drs. M. van Embden-Pruijt, vice-voorzitter Raad van Toezicht

H.J.M. Jansen, lid Raad van Toezicht

S.J.T. van Schaik RA CCMM, lid Raad van Toezicht

4.3 Controleverklaring

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland
De Aanloop 6
1613 KW GROOTE BROEK

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland te Grootebroek gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Interconfessioneel Voortgezet onderwijs in Oostelijk West-Friesland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekeningopmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 19 juni 2019

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.